

జమీన్దార్లు

సంపుటి 27 : మేనేజింగు ఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 40

మంత్రిగా ఓబులరెడ్డి నియామకం ఖాయమట తొమ్మిదవమంత్రిగా తెలగ ప్రతినీధి వుండగలడని వూహ

చల్లపల్లిరాజాకు మంత్రిత్వం సంపాదించుటకుగూడా కృషి వున్నదట

ఆంధ్ర భావతరంగాలు

మంత్రివర్గవిస్తరణ జాయమని, కిర్తిశేషుడు నిరుకొండ రామారావు గారి స్థానంలో శిశు కందుల ఓబులరెడ్డిగారి నియామకం తథ్యమని, ఓబులు రెడ్డిగారుగాక మరొకరుగాని యిద్దరుగాని మంత్రివర్గంలోకి తీసుకోబడవచ్చు నని, కాని మంత్రివర్గసంఖ్య తొమ్మిదితో పరిమితం చేయడమా లేక పదికి పెంచడమా అనేది ప్రశ్నగావున్నదని విశ్వసనీయమైన రాజకీయవర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది.

ఇటీవల కమ్యూనిస్టుల దినపత్రిక 'విశాఖ లాంఛన్' మంత్రివర్గ విస్తరణకు సంబంధించి సంచలనం కల్గించేవార్త ఒకటి ప్రకటించింది. ఓబులరెడ్డిగారిని మంత్రివర్గంలోకి చేర్చుకోవంటే తాను రాజీనామా చేయగలనని లచ్చన్న గారు ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్రాశారని, లచ్చన్న చెప్పినమనిషికి ఎవరికైనా మంత్రిత్వం యివ్వడం సరికొరలేదని అంగీకరించడం లేదని ఆవార్తలోవున్నది. కాని మేము రాజకీయవర్గాలలో విచారించగా లచ్చన్న గారు ఆలాంటివృత్తిని ఏమివ్రాయలేదని, కాని ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకోకుండా

తొడు ధీబర్, పండిట్, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి మున్నగు పెద్దలను కలసుకొని మంత్రి వర్గంలో ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకునే విషయం సంప్రదింపులు సాగించినట్లు తెలుస్తున్నది. రంగారావుగూడా రహస్యమండే తిరిగివచ్చిన అనంతరం, ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రితో, అగ్రి నాయకులతోగూడా యీ విషయమై మాట్లాడారు. ప్రాకమాండు ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకోడానికి సుముఖంగానే వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. పెరంబూరు కోచ్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభోత్సవానికి మద్రాసు వచ్చిన సందర్భంలో లచ్చన్న గారు శ్రీ శాస్త్రి ప్రభువులతో

పార్టీలో, మంత్రివర్గంలో పాడసూపిన అనైక్యత

ఆయనకు తీవ్ర ఆసక్తివున్నది, ఆందోళనను కల్గిస్తున్న విషయమని, బహుశా మాటల సం దర్భంలో ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకోవంటే తాను రాజీనామా చేయవలసినవస్తుందనేమాట వుపయోగించివుండవచ్చునని తెలుస్తున్నది. ఈ వార్త యిప్పుడేమి కొత్తకాదు. 23-9-55 సంచికలో మేము యీ విషయం ప్రస్తావించా గూడా. "ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకోవంటే లచ్చన్న గారు రాజీనామాయస్తారనే వదంతులుగూడా వ్యాపించాయి. లచ్చన్న యింత లొంగదరడతారని మేమునుకోము. బహుశా ఓబులరెడ్డిగారిని చేర్చుకోలేదనే ఆశయకొద్దే లచ్చన్న గారు యీమాట ఎక్కడైనా వాడివుంటారేమో" - యిది మేము యిదివరలో ప్రకటించినవార్త.

మొన్న లచ్చన్న గారు ద్వితీయ ప్రజాశిక్షా సంస్థకు ధీర్ఘ కల్గినప్పుడు కాంగ్రెస్ అధ్య

క్షయగా సంప్రదించినట్లుగూడా వినిపిస్తున్నది.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి గూడా ఓబులురెడ్డిగారిని తీసుకోడానికి ఎలాంటి అక్షేపాలులేదని, అవిషయం వారు చెప్పనుగూడా చెప్పారని, బహుశా అక్కోబరు మధ్యలోనే మంత్రివర్గ విస్తరణ జరుగవచ్చునని విశ్వసనీయ వర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది.

కాని ముఖ్యమంత్రిగారిని ఎదుర్కొంటున్న చిక్కు-ప్రశ్నల్లా మంత్రివర్గ సంఖ్య తొమ్మిదితో పరిమితమైనా లేక పదివరకు పెంచడమా అనేదిగా వున్నట్లు రాజకీయ వర్గాలు అంటున్నవి. తొమ్మిదివరకు పెంచేట్లయితే ఓబులరెడ్డిగారుగాక, తెలగలనుండి ఒకరు తీసుకోబడగలరని, వారిలో ఎవరనేది గూడా ఒక విచారణ విషయంగా వున్నదని

ఇలాంటి హంతకులా మన శాసన నిర్మాతలు?

హైదరాబాదు శాసనసభలో ప్రభుత్వ వ్యతిరేకసభ్యులొకరిలా అన్నారు:

"...రజాకార్ల పరిపాలనలో నేను 22 మందిని కాల్చి చంపాను. ముఖ్యమంత్రి నా ఘనకార్యాల ప్రస్తావన తెచ్చారు గనుక యీ రహస్యం చెబుతున్నాను. ఇంకా ఎక్కువమంది దుండగిండ్లను చంపలేక పోయినందుకు విచారపడుతున్నాను..."

ఇలాంటి హంతకులా మనకు శాసన నిర్మాతలు కావలసింది?

గూడా తెలుస్తున్నది. తమ తెగకు సంబంధించి అందరూకలసి ఒక్కరినినూచిస్తే, అవ్యక్తిని మంత్రివర్గంలోకి తీసుకుంటావని ముఖ్యమంత్రి గారు యిదివరలో చెప్పాడని, కాని వారు

ఒక నిమిషానికీ, రోజుకపోయారని, పెక్కు మంది మంత్రిత్వానికి ఆశించడమే చేసికీ కారణమని ఆమధ్య వినిపిస్తుండేవరి. ఈనాటిపరిస్థితిగూడా ఆదేనంటారు. అయితే గోపాలరెడ్డిగారు మాత్రం శ్రమతి అమ్మన్న రాజాగారిని యీ స్థానానికి తీసుకోవచ్చునని రాజకీయ వర్గాలు అంటున్నవి. తెలగ కావడమేగాకుండా, మహిళా ప్రాతినిధ్యంగూడా కలిపివస్తుందిగదా యీమేమి తీసుకుంటే! బహుశా అమ్మన్న రాజాగారి తొమ్మిదవ మంత్రిగా వుండవచ్చునని రాజకీయజ్ఞులు వూహిస్తున్నారు.

పదవ మంత్రిత్వం విషయం శేలవలసిన ప్రశ్నగా వున్నట్లున్నది. ప్రాకమాండుకు మాత్రం ఎలాంటి అక్షేపం లేదట. ముఖ్యమంత్రిగారికిగూడా అక్షేపం లేకపోవచ్చుగాని, ఆ పదవ స్థానానికివచ్చే పోటీలే శల నొప్పి కల్గించే విషయం. అందువల్లనే పదవ స్థానాన్ని ధీర్ఘచేయడమా లేదా ఆసేది మా మాంసగావున్నది. —కొరవ 12వ పేజీలో

సాహసమైన పని!

ఇదివరకెన్నడూ జరుగలేదు

★ ★ ★ ★

దర్మవరం - బెంగుళూరు సిల్క్ చీరలు
మైసూరుకేప్ - ఫ్రెంచి షిఫాజాడైటు -
లక్నో యంబ్రోయిడరీ జాడైటు -
బెనారస్ టిష్యూ చీరలు -
వందలుకాదు - సాహసించి కొన్ని వేలుతెచ్చారు

అన్ని కొత్తరకాలే! ముందు వచ్చినవారు
అందులో మంచిరకాలు చేరుకొండి—

★ ★ ★ ★

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్లు

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

ఆదివారంనాడు మా బ్యాంవియగు 'శంకర నిల్కూచాస్' తెరచియుండును.

నాగరికత రహస్యం

విటా-అశోక

ప్రీతి పాలిటి

వరప్రసాదిని

స్నేహిత కృత్యదరము - ఋతుగుణాలు -
ఋతుబద్ధము - సదుష్ణులెప్పు - నిద్ర
లెకుండుట - బలహీనము మొదలగు
రక్తాశయ వ్యాధులు పొగట్టి
టానిక్కుగా పనిజేయును.

వెల నూ ట 2-8-0

— 11 —

ప్రయాణిని ప్రశ్నించు క్రిటిక్

మామూలు వుండకూడదన్నట్లు ప్రవర్తనాదు. మాటలను - చేతలను - దీనినే వేదాంతిక భాషలో - ఆలోచన, ఆచరణ లేక వూహితము, వాస్తవము అని అంటుంటారు. ఇట్టి విషయంగా ఇతరులు అదగిన మనిషి సహించదు. ఏమండీ! మీ ఆలోచనకి, ఆచరణకు సామ్యం కనపడదే! అని ఎవరయినా అన్నారా. ఇక తెనుక్కుంది వున్నాననునీ గొంతుక, రణగొంతు ధ్వనితో. అడిగినదానికి మినహా అతడన్నిటికీ సమాధానం చెప్పను ప్రయత్నిస్తాడు. తుదకు అడిగిన మనిషిపై ఏదో అశోభనచేసి. అట్టిప్రశ్న అడగడానికి కారణం. అతడికి ఏదో క్రతువులతో సంబంధంవుందని, లేక బూర్జువా తత్వమని అనేసి. యీ విప్లవకారుడు ఆసలు విషయాన్ని జయప్రదంగా తెప్పించుకొంటాడు.

ఇదే బలహీనతకు సంబంధించినదే మరొక కథివుంది. అదే సిద్ధాంతిక వివరణ. ఎందుకెక్కివయ్యా టెంకాయచెట్టు అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే. అచ్చే. మాడగడ్డి కొరకు తుండమొనని మంచిరాను ఎక్కివానంటాడు కొంగ. కాబట్టి సీపీఎంపాడికూడా ఒక పద్ధతి వుంటుందన్నాడు మనపెద్దలు అదేMethod in

- కమ్యూనిజం, క్యాపిటలిజం ఒకదాని సరసన ఒకటి కాపురం చేయవచ్చు!....
- కార్మికులపై తమపెత్తనం సాగదు తావున ఇండియాలో కార్మికులకు యజమానులతో సమాన ప్రతిపత్తి కలిగిస్తామంటే - 'క్యాపిటలిజం సంస్కరణలతో మారదు' అంటారు!
- కార్మికుల నేటిస్థితికన్నా మేలుకలుగజేసే ఏమార్పునైనా వ్యతిరేకించడం సంకుచితము, రాజకీయ స్వార్థముగాక మరేమోతుంది?....

ప్రత్యయము మరుగు పరచలేక పోయారు. ఆవునుమరి! సంవత్సరాల పర్యంతం పార్టీ అధికారమే ప్రజల అధికారమని తలకెక్కించుకొని, తుదకు కార్మికులంటే తామేననే తత్వంతో తయారయిపోయిన చక్రమార్కస్థులకు కార్మికులకు ప్రాతినిధ్యం రావడం ఇష్టముంటుందా? కార్మికులకేమిలో - కార్మికుల వున్నోర్ని రిష్య విప్లవంలో లక్షలాది దోర్భాగ్య మానవులు దహనమయిపోయిన తర్వాత, వారి శవాలపై లేచిన సోవియట్ రాజ్యంలో తుదకు కార్మికులు పరిశ్రమలో ఇంతకన్నా ప్రజాస్వామ్యం ఎచ్చటండదీ! అని ప్రచారం. ఇట్లాంటి ప్రజాస్వామ్యమునే సరిగ్గా దిగుమతిచేయును ఏజన్సీగా పనిచేస్తున్న మన కామ్రేడ్లు విషయంలో పొరపాటు కయివా ఎట్టి పందేమోలు వుంచుకొన నక్కర్లేదని వారి నిత్యవర్తలకుతోడు - మొన్న ఢిల్లీ చర్చలు మరింత రుచివుపరచాయి. దాంగ - గోపాలనల్ పంయక్త ప్రకటనలో "జైతన్య శోధకు కార్మిక జైతన్యముకూడా ఎన్నుకొనదాన్ని మేము అంగీకరించము. ఇట్లాంటి కల్పితము చలన పెట్టుబడిదారీ విధానము సోష

ఏదో సిద్ధాంతాలపేరుతో ఎండుడొక్కలపై పెత్తనం పదిల పరచుకోవాలనే రాజకీయ వక్రస్వభావం ఎప్పుడంతవరౌతుందో!

భారతప్రభుత్వం పోగించునున్న బహుళ సంస్కరణలలో కార్మికులనుమరచిపోగలరా? వేటి ఆధునికయుగంలో ఏరాజకీయవాది ప్రపంచాన్నిచేసినా - తాను కార్మిక కేసుంకొరకే నిజానిక ప్రతికఠివుంటున్నానని అనేంతటి వింతానింపలేంగా చెప్పేస్తుంటారు. కొన్ని పార్టీలు కార్మికులను ఆసలు గుత్తకే తీసుకొన్నట్లు ప్రచారం చేస్తుంటాయి. కార్మిక బహుభావ విముక్తిచేసార్యం తమమనసు మరెవరికీ వారసత్వంలేదని, కార్మికవర్గ నియంతృత్వమే తమఆశయమని వల్లించుతుంటాయి. ఎవరు ఎవరినగురించి ఏదిమాట్లాడుకొననైనా యీ ప్రపంచంలో హక్కువుంది. వాక్ స్వాతంత్ర్యం కనీసం నువ్వేకంటే చాలావరచిగా ఇచ్చారు. కావున ఆవిషయమై ఆభిప్రాయ కైరుద్యం ఆక్కిర్లేదు.

కాని విరుచెప్పేమాటలకు, చేసేచేతలకు సామ్యం వెతికిలేమాత్రం తేరరారువస్తుంది. మానవునిలోదాగి మాటుచేసుకూర్చుకొన్న బలహీనతల్లో ఇదిఒకటిగాదోలు. అతడు చేయవచ్చు - చెప్పవచ్చు - కాని అది మంచో - చెడ్డో మాట్లాడడానికి ఇతరులకు

madness) అట్లాగే రాజకీయ నాయకులు తరచు తమ చర్చలకు పూతగా పవిత్ర సిద్ధాంతములు అడ్డం వేసుకొని రాడంచ ప్రయత్నించుతుంటారు. ఇట్టి ఏక కార్మిక క్రమంలో, మామూలు ప్రజల పరిస్థితి. వారి ఆభివృద్ధి గీటురాయి కాదు. ప్రజలపేరుతో ప్రారంభమైన యీ పవిత్ర ప్రజాసేవ తుదకు యీ గుంటచిక్కుల్లో దూరి ప్రజల తక్షణ రక్షణకే ఆటంకమై నిలుస్తుంటుంది.

యీ విషయం గతవారం ఢిల్లీలో జరిగిన లేబర్ మేనల్ చర్చల్లో మహాభాగా బయట పడింది. ఇదే సందర్భంలో మరొక ప్రాముఖ్యమైన సంగతొకటి తొంగిమూసింది. అదే పెట్టుబడిదారీ విధానమును ఎల్లామార్పులం అనే విషయం. కేంద్రీ ప్రభుత్వంచేయ తలపెట్టిన సంస్కరణలలో - పెట్టుబడిదార్లు - కార్మికుల సంబంధముల మార్పు ఒకటి. యీ విషయంలో కార్మిక ప్రాతినిధులమని ప్రకటించుకొని (తమకుతామనుకొండీ) పనిచేస్తున్న అన్ని పక్షాలను ప్రభుత్వం ఆహ్వానించి వారి ఆభిప్రాయముల అడిగారు. ఇండియాలో వున్న నాలుగుకాల కార్మిక సంఘాలూ వాటి ప్రాతినిధులనని ఆ చర్చలలో పాల్గొన్నాయి. బాతీయ క్రిడు యూనియన్ కాంగ్రెసు (కాంగ్రెసు ఆనుబంధం), హింద్ మజదూర్ సభి(పోషల్), కేసుయూనియన్ కాంగ్రెసు(కమ్యూనిస్టు), చక్ర ప్రదయూనియన్ కాంగ్రెసు (ఇతర ఆతివాదులది) పాల్గొన్నాయి. చర్చల వివరాలు ఇంకా అధికార యంతంగా ప్రకటితం కాలేదు. అయినా యీ సమస్య సందర్భంలో ఆతివాదులమని చెప్పకొనేవారి ఆభిప్రాయాల్లా వున్నాయో ఢిల్లీ పత్రికలు స్పష్టంగా ప్రకటించాయి.

సోషలిస్టులకు, కమ్యూనిస్టులకు కార్మిక చమత్కరముల పట్టి ఆభిప్రాయాలున్నతో యీ సందర్భంలో విడితటయింది. "క్యాపిటలిజ్మ జైతన్యశోధకు కార్మికులకు ప్రాతినిధ్యం ఇట్టి ఎల్లావుంటుంది." అనే విషయం చర్చ కొద్దివఱకు కమ్యూనిస్టునాయకులు దాంగ, గోపాలనల్ ప్రాపం తమ నియంతృత్వ మన

భాగస్వాములుగా వుండకూడదని చట్టం చేసినా ఒకరకం. అదిగాకుండా ప్రభుత్వం నియమించిన ప్రభుత్వ వుద్యోగులే పరిశ్రమలకు జైతన్య ప్రకటించారు. క్రేడుయూనియన్లు వుత్పత్తిని అధికంచేయును మాత్రమే పనిచెయ్యాలిగాని, బోనసు, పనిగంటలు, కూలీ నిస్తియం, లాభాల పంపకంలాంటి పెత్తనం ప్రభుత్వానికి గుర్తేమాట్లాడు. ఏని కార్మికవర్గ నియంతృత్వమని లోకం అనుకోవాలి. పార్టీ అంటేనే ప్రజలు - పార్టీ అధికారంలోవుంది కావున ప్రజలు పెత్తనంలో వున్నట్లేదా-

లిజంగా మారుతుందని మేము అంగీకరించము. అంతే గాకుండా వేటి ఆర్థిక, సాంఘిక సమాజ తీరులనున్న ఆ నర్తకాలు ఇట్టి మామూలవలన అంతర్భావమై ప్రజలు తాగు పడతారని మేము అంగీకరించము" అని సల విచ్చి "ఇట్టిచర్చలు మంచివారయిన కార్మికుల చెడగొట్టి, వారిని తప్పుడు పద్ధతులకు పోల్చుకొని - పెట్టుబడిదారీ విధానంలో ప్రజాస్వామ్యం వుందని, సాంఘిక, సమస్తి పరిపాలన సాధ్యమవుతుందనే భ్రమలకు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

క్రొత్తగా చైనాలో ఇండియా రాయబారిగా నియమించబడిన శ్రీ ఆర్. కె. నెహ్రూ

కామినియా నూనె

[చికిత్స]

చాలకాలంగా మీకు ప్రియమయినది

వెంట్రుకలు రాలుటను ఆపి బాగుగ పెంచును.
వెంట్రుకల మొదళ్ల మీద పనిజేసి వానిని
ఆరోగ్యవంతముగా - నల్లగా ఉంచును.
మెదడుకు చల్లగా నుండి సెదదీర్చును.

* * *

రెండు అవాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన
నామెలు పంపబడును.

ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL Co.,
285, Jamma Masjid - P. O. Box 2082, BOMBAY-2
Sole Agents for Andhra State:- M/s Vijaya Agencies,
P. B. No. 109, VIJAYAWADA-1.

నెల్లూరులో నాగేశ్వరరావు

తొలిచిత్రంలో నటించడానికి చిత్రరంగంలో ప్రవేశించేవరకు స్టూడియో చూడని

శ్రీ ఆర్. నాగేశ్వరరావు

తాముచిత్రరంగంలో ప్రవేశించి తమనటనా కౌశలంతో ప్రేక్షకులను మెప్పించి, తారాప ధాన్యంబుకోగలమని ముందు పూహించి అందులో చేరేవారు వుండనేవుండరు. అలాంటి తియ్యని తలపులతో వున్నట్లయితే, భవిష్యత్తుపట్ల కలలుగంటూ, కష్టపాథ్యంగా ఆరంగం లో ప్రవేశించేవారు ప్రైవేట్ చిన పాద్యకాళు అనుకున్నాను. నిర్మాత అభిమానంతోనే, దర్శకుని పక్షపాతంతోనే, పలుకుబడిగల పెద్దలతోనే చిత్రసీమలో ప్రవేశించేవారు ఒకటి రెండు చిత్రాలతో మరుగున పడిపోవడం మనమోస్తుంటుంది. కాని మలాడగి వున్న నటనాశక్తి తాముతెలుసుకోలేక, చిత్రరంగానికి సంబంధించిన ఏవ్యక్తిచేతనూ గుర్తించక, ప్రోత్సాహమివ్వక, ఆశతో కుండా యిందులో చేరేవారు తాత్కాలికంగా అందులో నిలువగలగడమేగాక, వున్నతస్థితికి వస్తుంటారు. ఇందులో రెండవతెగకు చెందుతాడు - విల్ ఆర్. నాగేశ్వరరావు.

నాగేశ్వరరావు ఏనాడు అనుకునివుండదు తానొకసినటుడుగా ఖ్యాతిపొందుతానని. విద్యార్థిగాగాని, ఆతర్వాత బ్రతుకుపాటు స్వేచ్ఛకుకోనేర్చుకుగానీ చిత్రాలలో అలాచనే వారి మెదడుకువచ్చివుండదు. ఏనాడైనా, కనీసం ఒక్కనాటకంలోనైనా వేమంకట్టివుంటే, ఆవేమంద్వారా ప్రేక్షకహృదయాలను రంజింపజేసివుంటే, నాగేశ్వరరావుగాకపోయినా, అతనిమిత్రులైనా, నటవారంగంలో యితనికి మంచి భవిష్యత్తువున్నదని ఆశించివుండరు. కాని నాగేశ్వరరావుగారి జీవితంలో ఆ అనుభవమూడలేదు.

నాగేశ్వరరావు వయస్సు యిప్పుడు ముమారు 30 వుంటుంది. పాడగాటివ్యక్తి. చక్కనివిగ్రహం. మిలిటరీ పోయివచ్చిన

చిత్రజగత్

తర్వాత రెండుమాసాలేమా పోలీస్ డిప్యూటీ మెంటులో వున్నాడంటే చాలించుకొని, సికింద్రాబాదులో ఒకసినమా ఖయ్యుమిన్ ర్యా హుకుడుగా చేరాడు. బహుశా సినిమా రంగంలో - నిర్మాణంలో గాకపోయినా ఎగ్జిబిషన్ లోనైనా - అతని ముదటిప్రవేశం అదే. తర్వాత పూర్ణాతిరపున విజయవాడలో కొంతకాలం పనిచేశాడు. ఆతర్వాత పార్వతీపురంలో పూర్ణాచారికి సంబంధించిన ఖయ్యుమిన్ లో కొంతకాలమున్నాడు. తరువాత సికింద్రాబాదు చేరుకొని, విజయ సంస్థ పరంగా ఒక ఫిల్మ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ కంపెనీని స్థాపించాడు. ఈ సమయంలోనే ఫిలిం నిర్మాతల పరిచయంకలిగింది నాగేశ్వరరావుకు. థెనీ ఆనే మిత్రుడు చిత్రరంగంలో ప్రవేశించమని ప్రోత్సహిస్తుండేవాడు. కాని నాగేశ్వరరావుకు ఆ ఆలోచన హృదయంలో ఎక్కడైనా వుంటేగా!

‘సంక్రాంతి’ చిత్రనిర్మాణానికి ముందు సి. పుల్లయ్యగారు సికింద్రాబాదువచ్చినప్పుడు నాగేశ్వరరావు వారి దృష్టి నాకర్పించాడు. తన చిత్రంలో పటించవలసిందిగా పుల్లయ్యగారు కోరడం - నాగేశ్వరరావు సంతోషంగా అంగీకరించడం జరిగింది. ఇది 1950 లో సంభవించింది. నాగేశ్వరరావు తీవ్రతలో యిది “టర్నింగ్ పాయింట్”. సంక్రాంతి తర్వాత రాజ-పేద, కన్నకల్ల, చండీరాజీ, పెంపుడుకొడుకు, పోలీస్ కారం, దేవరాసు, అగ్గిరాముడు, చంద్రహారం, నిరుపేదలు, విప్లవారాయణ, చెరపూరాచెడైపు-చిత్రాలలో నటించి విలక్షణ సాటిలేని నటుడని పేరుపొందాడు నాగేశ్వరరావు. ఇప్పుడు నడుస్తున్న ‘దొంగరాముడు’లో ‘బాయిలు’గా ప్రేక్షకులు నాగేశ్వరరావు నటనా ప్రతిభను మూస్తున్నారు.

ఆయిదేళ్ళలో పదకొండుచిత్రాలలో నటించిన నాగేశ్వరరావు యీనాడు విజయావారి పర్మినెంట్ ఆర్టిస్టు. తమిళగుణము దరిలో నటిస్తున్నాడు నాగేశ్వరరావు.

నాగేశ్వరరావు ‘దొంగరాముడు’ చిత్రాన్ని చూడడానికి నెల్లూరుకువచ్చిన సందర్భంలో 3 తేదీ “జమీనరీతు” కార్యాలయానికి విచ్చేశాడు. ఎంతో కలుపుగోలుతనంగా, నిగర్వంగా, స్నేహపాత్రంగా పరిచయమయ్యారు మాకు.

“నేను చిత్రరంగంలో ప్రవేశించేటప్పటికి స్టూడియో అంటే ఏమిటోనూడా తెలియదు” అన్నాడు నాగేశ్వరరావు - అమాయకంగా.

“మిషన్ లకు తగినప్రార్థనాం లభిస్తున్నట్లులేదు” - ఒకప్రశ్న.

“నిజమే. విలక్షణతలో ఎప్పుడూ కేంద్రీకృతతగ్గిపోయి గురియవుంటాయి. విలక్షణతలోనే వ్యక్తి బయట భావనానా కనుబొదిగా ప్రజలు చిన్నాల్లుపడతారు. అందుకే చిత్రాభిమానులను” - సమాధానమిచ్చాడు నాగేశ్వరరావు. “కేంద్రీకృతత సామర్థ్యానికి అతను విలక్షణతను

అని అందరం నవ్వుకొన్నాము.
‘రాజ-పేద’లో ‘విక్రమపాత్ర’ ధరించి, ఇంగ్లీషుచిత్రం “పిక్చర్ ఆండ్ పాపర్”లో ఆదేశాత్రధరించిన ప్రఖ్యాత హాస్యవిద్ నటుడు క్లాడ్ రెయిన్స్ ను మరవించగలిగాడు నాగేశ్వరరావు. పాలిషడ్ విలక్షణతని యేదలులో కేరుడెచ్చునన్నాడు. “చెడపూరాచెడైపు” చిత్రానికి తీవ్రపాపింది యితనిపాత్ర. తెలుగు చిత్రసీమలో విలక్షణ నటిస్తుండే ముక్కామలకాతం తగ్గుముఖం పట్టివతర్వాత విలక్షణ సమస్తతలో నిగర్హింపగల నటులలో ప్రథమస్థానం నాగేశ్వరరావుగారికివ్వవలసివుంటుంది.

నాగేశ్వరరావుగారికి తమిళము, తులు, హిందీ, గుజరాతీ, మరాఠీ, సంభాషి భాషల పరిచయంకలదు. తెలుగులో పాటిలేనివటుడు శ్రీ రంగారావు యీయనకు దగ్గరబంధువునూడా.

చిత్రరంగంలో నాగేశ్వరరావుగారు మహాన్నతస్థాయి నందుకోవాలని ఆకాంక్ష వున్నాము.

విజయవాడలో ఆచార్య రంగ పాలరాతి విగ్రహం

డాక్టర్ రాధాకృష్ణగారిచే ప్రతిష్ఠాపన

ఆచార్య రంగ పాలరాతి విగ్రహాన్ని విజయవాడలో ప్రతిష్ఠించుటకు యూనియన్ వుపాధ్యక్షుడు శ్రీ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారు అంగీకరించి నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఆయితే విగ్రహం సేవంబు 7 తేదీ రంగారావి 56 వ జన్మదినోత్సవంనాడు ప్రతిష్ఠాపన జరగదని, రాధాకృష్ణగారి కార్యక్రమానికనుకూలంగా తర్వాత పదిరోజులలోపల జరుగవచ్చుననిగూడా తెలుస్తున్నది. తేదీ, వివరాలు తర్వాత ప్రకటింపబడగలవు.

పూజ్యబాపూజీకి భక్త్యంజలి: రాష్ట్రవార్షికోత్సవాలు

నెల్లూరు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ద్వి తీయ వార్షికోత్సవం సందర్భంలో 1 తేదీ వుదయం నెల్లూరు దగ్గర మిట్టలోని పోలిస్ గ్రౌండులో పోలిస్ విద్యాసమితి, పతాకావిష్కరణ జరిగింది. కలెక్టరు శ్రీ యం. బి. రాజారావుగారు పతాకవందనం స్వీకరించారు. పిల్లలకు స్వీట్సు పంచబడింది. రాష్ట్రీవాద్ధికోత్సవ సంతోషాన్నిగా కో ఆపరేటివ్ కంట్రీల్ వ్యాంపు రంగురంగుల విద్యుద్దీపాలతో కమ్మలపండువుగా ఆలంకరించబడింది.

వి. ఆర్. కాలేజీలో

వి. ఆర్. కాలేజీ విద్యార్థులుగూడా రాష్ట్రీవాద్ధికోత్సవాన్ని వేడుకగా జరుపుకున్నారు. పతాకావిష్కరణ, శ్రీ దర్శనం వెంకటకృష్ణమూర్తిగారు, మనరాష్ట్రానికి ప్రత్యేకంగా పతాకంలేదని, కాతీయ పతాకంలోనే వున్నట్లుగాన్ని స్పష్టించి అతనునరాష్ట్రపతాకంగా భావించుకుంటున్నామని చెప్పారు. తర్వాత పూర్ణచంద్రరావుగారు మాట్లాడుతూ పరిపాలన తెలుగులో జరుగులాగున నాయకులపై నెమ్మదిగా ఒత్తిడి తీసుకరావాలని, ఫలాల్తీ సంఘసేవక ఎట్లున్నా ఆందోళనపడరాదని వుద్ఘోషించారు. శ్రీ పిఠిపాటి విశ్వేశ్వరకృష్ణగారు వుపన్యసిస్తూ, చిరకాలంగా పరిపించి, తపించి, అత్యంత ప్రయత్నమైన ప్రాణమును త్యాగంజేసి స్వరాష్ట్రం తెచ్చుకొన్నరానికి తగిన ఫలితం కలుగలేదని, ప్రభుత్వ వ్యవహారాన్ని తెలుగులో జరగాలని తెలియచూచి, తరుపతి విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనాసమయంలో వాగ్దానంజేసినట్లు, యీ యూనివర్సిటీలో భాష, కళలభివృద్ధికి పాటుబడాలనిగూడా శ్రీ కృష్ణగారు నూచించిరి. రాష్ట్రీవాద్ధికోత్సవసందర్భంలో తాను విచ్చిగిన పద్యాలను చదివి, అందులో మచ్చుక ఒకటి:-

ఆంధ్రీలానికి నిరుడు సంపాద్యమై రాష్ట్రమునై ప్యాతంత్వభమునై

ఆఖిలరాష్ట్రము వెలగొందనాంధ్రీమాత! యీ విభాగాంధ్రీలాకమ్ము కేలికమ్ము - వెనుబిల్లి శ్రీనివాసులు.

గూడూరు

మనసిపల్ ఆఫీసు ఆవరణలో వుదయమే ఛేక్ లాఫ్ శ్రీ పద్మయ్యనాయుడుగారు చేత బ్రాతీయపతాకం ఎగురవేయబడింది. ఈ సందర్భంలోనే కాకినాడకు బదిలీకాబడిన కమిషనర్ పుల్లయ్య వాంస్పేకాగారికి బిడ్డీలు, శ్రీకృష్ణకవిమవరు శ్రీ టి. బసవ్ గారికి ప్యాగెత సత్కారాలు జరిగింది. సాయం కాలం చిన్న ప్రత్యోగలకు యూనిఫారముల పంపకం జరిగింది.

వినుకొండ

పట్టణకాంగ్రెసు ఆధ్వర్యము. కాంగ్రెస్ కార్యాలయంలో వైభవంగాజరిగింది. శిలారు సాహెబు, చేనూరి కోటయ్య, తాలము పెద అంకమ్మ నాయుడు, పొట్లూరి నారాయణ ప్రభృతులు పాల్గొనిరి. పిల్లలకు పప్పు తెల్లలు పంచిరి.

2 తేదీ గాంధీజయంతి భక్తిపురస్కారంగా పట్టణకాంగ్రెస్ సంఘమువారిచే జరుపబడింది. 400 మంది రికటకు ఆస్తుదానం గావించబడింది. రావు చిత్రపటపుత్సవం ఆనంతరం జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీ చదలవాడ పిచ్చయ్యగారు గాంధీజీ ప్రబోధాలను వివరించిరి. గుట్టపల్లి సుబ్బారావు, కమల్ భాగవత్ గారూ గూడా వుపన్యసించిరి. - పి. వి.

మనుకోలు

2 తేదీ మహాత్ముని జయంతి విద్యార్థి విక్రమ వాంఘమవారిచే ఆమిత వుత్సాహంగా జరుపబడింది. 10 శరీల యెత్తుం పూన్సి రెండుమై గాంధీజీ చిత్రపట వుత్సవంగావించబడింది. - ఎం. పి. నారాయణరావు.

కాళహస్తి

కాళహస్తి తాయమండలిలో రాష్ట్రీవాద్ధి 87వ జయంత్యుత్సవము ఆదివైకంగా జరుపుకొనవైక - కొరవైక వైక కేళిలో

హైదరాబాద్ ఆల్వీన్ కంపెనీ వారి స్త్రీలు సామానుల నూతన షాపు

మావద్దదొరకు సామానులవివరం

ఆల్వీన్ కంపెనీవారి:-

- స్త్రీలు వీరు వాలు అన్ని వైకాలు
- ఆడము తెలుపులు పహ
- స్త్రీలు పైలెంగు కేదినట్లు
- స్త్రీలు ర్యాకులు ఆనేక వైకాలు
- స్త్రీలు కుర్చీలు
- స్త్రీలు మేజాబల్లులు
- స్త్రీలు క్యాబుబాగ్సులు
- స్త్రీలు యనుప పెట్టెలు

ఇంకను న్యూట్రీకాంపెనీవారి (చిత్రాలు) పప్పున మెంట్లు తోకు ధరకు దొరకును. ఇలక్ట్రిక్ పంఖాలు - ఆమెరికా రాయల్ కంపెనీవారి టయపు మిషన్లు. మావద్ద బేరములేని ఒకేదర. హైదరాను వెలలకు ఈ షాపులో యిస్తాము.

సి. యమ్. ఆర్. అండ్ కో.,

(గాంధీ బోర్డువద్ద)

16/137, బ్రింకూర్డు - నెల్లూరు

ఈవారంలో

మన దేశం

★ కమిషన్ సూచనలు వివిధంగావున్నా, యథాతథంగా అమోదింప మనడంమాని, వివిధ భాషాప్రాంతాల న్యాయమైన కోర్కెలను మన్నిస్తూ, నివేదికను సవరించాలి.

★ పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలు, వ్యవసాయ పంటల ధరలలోగల హెచ్చుతగ్గులను సమన్వయంజేసి, వ్యవసాయ ధరలను పెంచకపోతే అభివృద్ధి వుండదు.

★ జాతీయ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమ దీక్షకు, దక్షిణాది యింజనీర్ల పృతిభకు, ప్రధాని నెహ్రూజీ ప్రారంభించబడిన పెరంబూరు రైలుపెట్టెల ఫ్యాక్టరీ ప్రబల నిదర్శనం.

★ ప్రజాసోషలిస్టులు పార్టీ ప్రతిష్ఠంభననుండి బయట పడుటకు ప్రయత్నిస్తుండగా, లోహయా సోషలిస్టుపార్టీ విడేళ్ల కార్యక్రమం నవ్వు పుట్టిస్తున్నది.

రాష్ట్రాల పునర్విభజన

ఫలాల్ ఆర్థికమిషన్ పరిశుద్ధానికి సమర్పించిన నివేదికను ప్రకారంగా జతకేరబడిన ప్రతినిధులను ప్రధాని నెహ్రూజీకి నాయకులు ఒకవైపు చిట్టచివ్వున్నా, రాష్ట్రాల పునర్విభజన గొప్ప వివాదాంశ సమస్యగా పరిణమించక తప్పదనిపిస్తున్నది. సంయుక్త మహారాష్ట్రను సిఫార్సు చేయకపోతే ఆ మరణ నిరసన ఏడుగు శంకరరావ్ దేవ్ నిర్ణయించినది.

మ ర్ష్యుడే తో కూడివున్నదనక తప్పదు. పెళ్ళానుచేర్చి క్రొత్తగా నూదించబడిన పంజాబ రాష్ట్రంలో సిక్కులు నూటికి 40 వంతులున్నారు. ఆలాంబపడ్డ సిక్కులు మైవాటియని, వారిని హిందువులు అణగ కొక్కగలరని ఆకారాలుకేవల ఆందోళన ఆధారితహితమైనది. సాచార్ భాష పథకం దృష్ట్యా సిక్కులకు ప్రత్యేక రక్షణ గల్గించబడింది. కావున సిక్కులు భయపడవలసిన అవసరముండదు. కావున కమిషన్ సూచన

పూజ్య మహాత్ముడు

రాష్ట్రాల పునర్విభజన: దేశంలో సంచలనం

యించాడని తెలుస్తున్నది. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం తీసుకోదలచిన శాంతిభద్రతల చర్యలను పరిశీలిస్తే చేకంట్ కల్లోలం తప్పదేమో ననిపిస్తున్నది. పార్లమెంటు లాభివర్గాల్లోను, వివిధ రాష్ట్రాల రాజకీయవర్గాలలోను సంచలనం ఆపడం కనుపిస్తున్నది. రాష్ట్రాల పునర్విభజన విషయంలో మహారాష్ట్రలు, సిక్కులు, ఆంధ్రులు, కన్నడిగులలో ఆసంతృప్తి, నైరాశ్యాలుపాడ పాడమౌవినవి. మహారాష్ట్రలు, ఆంధ్రుల ఆసంతృప్తికి ప్రబలకారణాలున్నా, కన్నడిగుల, సిక్కుల ఆందోళనకు ఆధారాలు కనుపించవు.

జేటి బొంబాయి రాష్ట్రముండి కన్నడ జిల్లాలను విడగొట్టి, దానికి హైదరాబాద్ లోని మరాట్టాదా జిల్లాలను, కచ్చి, సారాస్వతి ప్రాంతాలను కలిపి 4 కోట్ల 10 లక్షల జనాభాతో బొంబాయిని మరాఠీ, గుజరాతీ ద్విభాషా రాష్ట్రంగా రూపొందించ నుండడం మహారాష్ట్రల కంగీకార యోగ్యంగా వున్నట్లు కనుపించదు. దీనిలో మహారాష్ట్రలు 56 వంతులు, గుజరాతీలు 44 వంతులుగావుంటూ మహారాష్ట్రలకే మెజారిటీ కల్పించినా, వారు పనిని వైతిక సమస్యగా భావిస్తుండడం, వివాదగర్భితమయ్యేట్లున్నది. అట్లానే, దక్షిణ భారతంలో భాషా ప్రాతిపదికపై తమిళ, కేరళ, కర్ణాటక రాష్ట్రాలను సిఫార్సుజేసి, విశాలాంధ్రను నూటిగా ఆంగీకరించక తెలంగాణా ఆంధ్ర ఆపే రెండు తెలుగురాష్ట్రాలను ఫలాల్ ఆర్థికమిషన్ సూచించడంగాని, విశాలాంధ్ర కోసం 5 ఏళ్లు ఆగాలని కోరడంగాని సమంజసంగాలేదు.

కోల్కత్, ముంబై, రెంగుళూరుజిల్లా లలో అనేక ఆంధ్ర ప్రాంతాలు మైసూరులో చేరయిందేగా, బళ్లారిని ఆంధ్రలో చేర్చాలని కమిషన్ గావించిన సూచనకు కన్నడిగులు నిరసన జాపడం సమచిత్రం కాదుగదా,

లను ఆకారాలు ఆంగీకరించడం సమచిత్రం కాగలదు.

ఫలాల్ ఆర్థికమిషన్ ఏ దృష్టితో సిఫార్సులు జేసినప్పటికీ, వాటిని యథాతథంగా అమోదించాలని చిట్టచివ్వుడంమాని, ఇండియాలో వివిధ భాషాప్రాంతాల న్యాయమైన కోర్కెలను మన్నించి, తడవగుడంగా నివేదికను సవరించి అమలు జరపడం విజ్ఞత యనిపించుకోగలదు. అట్లా గానుండా, కమిషన్ సిఫారసులను బలవంతంగా రుద్దాలనుకుంటే, పరస్పరాంగీకారం సహకారంపై నిర్మించబడిన భారత రాజ్యాంగానికి భంగంకలిగినా ఆశ్చర్యపడనక్కర్లేదు.

వ్యవసాయ విధానం

ఏదాదిగా వ్యవసాయదారు, ఉత్పత్తి ఖర్చులు, తేవన పరిమాణంలో ఏ మార్పులు జేసినా భారంలో కాలం గడుపుతూ, అదృశన భావిలో తనకేమి మూడుకుండానని భయంకోశన తెందుకున్న సమయంలో, లోకోసభలో ఆర్థిక వ్యవహారాలపై జరిగిన చర్చలలో ప్రభుత్వ వ్యవసాయ విధానం చర్చాంశంగావడం ముదావహం. వ్యవసాయ ధరల విషయం విచారించుటకు నియమించబడిన కమిటీ ఆరునెలలకు ముగిసినా నివేదిక సమర్పించబడలేదు. బహుశా ఈ ఏడాది పంటల మార్కెట్ల సమయానికి నూడా కమిటీ సిఫారసులు అందకపోవచ్చు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ధరల స్థిరీకరణ విధానం చేపట్టినా, అప్పటికే భావ్యం మార్కెటులో అమ్మకం గావించబడినందున ఈ ఏడాది ఆ స్క్రీము అమలుజరుగలేదు. స్క్రీమును అమలు జేయుటకు లెగిన వ్యవస్థీకరణ జరిగలేదు. అదృష్ట్యా ధరల స్థిరీకరణ పథకం సమర్పనయంగా అమలు జరగడం సాధ్యంకావోవచ్చు.

1954-55 నెలల 1955 జూన్ నెలల సుధ్య

కాలంలో వ్యవసాయ ధరలు నూటికి 17 వంతులు పడిపోగా, పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలు నూటికి 2 వంతులే తగ్గాయి. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలలో యితరపెద్ద తారతమ్యం వుండడం అసహజం. పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలను యికా తగ్గించే విధానం ప్రభుత్వం చేబట్టడం ఆర్థిక వసరం. వ్యవసాయ పంటల స్థిరీకరణ విధానంలోపాటు, ఉత్పత్తి కేంద్రాలనుండి మారాఠా ప్రాంతాలకు భావ్యాలను చేరజేసి సక్రమ విక్రయ వసతులనుగూడా ప్రభుత్వం ఆస్వేషించడం ఆర్థిక వసరం. కేంద్రంలోను రాష్ట్రాలలోను “వేరచాసింగ్ కార్పొరేషన్లు” ను ఏర్పాటు జేయవలసే వ్యవసాయమంత్రి వాదానం నెరవేరక పోవడం విచారకరం. పార్లమెంటు చర్చల సందర్భంలో సహకార పద్ధతులపై కొనుగోలు సంస్థల నెలకోల్పాలని కోరడం జరిగింది. కాని ఈవిజన్ ఏర్పాటుగావించబడలేదు. తేవనింగ్

కాలంలో వున్న ప్రాజెక్టు మెంట్ ఏజన్సీ కూడ రద్దయిపోయింది. తత్ఫలితంగా ధరల స్థిరీకరణ విధానం టెర్మినల్ పెంటల్లో మారేమే అమలు జరుగగలదు. దానివల్ల లాభం పొందేది వ్యాపారస్తుడేగాని, వ్యవసాయదారు మారేమికాదు. కోసనున్న మార్కెట్లవద్దకూడ రవాణా పెద్ద చిక్కు సమస్యగా వుండేవేపుంది. రవాణా యల్పం దులవల్ల భావ్యం నిల్వలు చెడిపోయినాయని వ్యాపారస్తులుచేస్తున్న ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వం పెడనెనిసి పెడుతున్నది. నవంబరు నెలనుండి నూటికి ఇరవైపాళ్లు రవాణా సౌకర్యాల అభివృద్ధి ఆయ్యేట్లు మాస్తావన్న రైల్వేమంత్రి వాదానం ఎంతవరకు నెరవేగలవో యిప్పుడే చెప్పలేము. ఇందులో కోటాపద్ధతి దుర్వ్యాపారానికి దారితీస్తున్న విషయం ప్రభుత్వం గమనించినట్లు లేదుకూడా. రైల్వేమంత్రి సహకార సంస్థలకు రవాణా సౌకర్యాలు

—కోరవ 8 వ పేజీలో

ప్రాజెక్టులూ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో
O. S. No. 126 of 1951, E. P. No. 166 of 1955.

గాజులపల్లె పురఫ్ ఆంకిరెడ్డి పురఫ్ పెద్దిరెడ్డి ఆచ్యమ్మ —వారి.

(1) గాజులపల్లె పురఫ్ ఆంకిరెడ్డి పురఫ్ పెద్దిరెడ్డి రామిరెడ్డివరైరాలు—ప్రతివాదులు.

యా సెంటరులో కాబడిన డిక్రీక్రింద పెద్దూలులో కనుపరిచిన స్థావరాన్ని పై కోర్టువాండుడు 15-11-1955 తేదిన పగలు 11 గంటలనుండి సాయంత్రము 5 గంటల వరకు బహిరంగ యేలము జేయబడును.

పెద్దూలు: కడప డిస్ట్రిక్టు బచ్చలి పట్ డిస్ట్రిక్టులో చేసిన బచ్చలి తాలూకా చల్లగెరగల గ్రామము పాలములో:

సంఖ్య	బాటువారి	డిల్ సెంటరు	య. కేంట్లు.	తరం
(1)	పూర్వ పాదుదల వుం	112/1	3 — 30	1—10—0
(2)	డిటా	117/4	1 — 30	0—11—0
(3)	డిటా	137/1	1 — 22	1—8—0
(4)	డిటా	135/3	0 — 61	3—13—0
(5)	డిటా	137/6	0 — 98	1—4—0
(6)	డిటా	137/4	0 — 75	0—15—0

—ఆర్. నువ్వురావు - ఆద్యక్షిత్ . ప్రాజెక్టులూ.

జమీన్దార్లు

7-10-55 :: శుక్రవారం
శ్రీ మద్భారతి నిజ భాగ్యపద బహుళ వస్త్ర

తెలుగులో వ్యవహారం

ప్రభుత్వ వ్యవహారాలన్నీ తెలుగులో జరగాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్కార్ తీర్మానించింది.

భాషా పరియోక్త రాష్ట్రవిభజన ఆశయానికి మూలసూత్రమిది. ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలంతా ఆయా ప్రాంతీయ భాషలలో జరగనిదే, ప్రజలకు న్యాయం చేసేటప్పుడు మార్గింమీదనే యీ భాషా రాష్ట్రాంధోళన ఆధారపడివున్నది.

కానీ సభలో యీ తీర్మానం ప్రజేతపట్టింది. ప్రతిపక్ష సభ్యుడైన, దానిని ప్రభుత్వం గూడా ఆమోదించడంలోనే, యీ సమస్య పర్వత సమృతమనేది విధిచూపుతున్నది.

అసలు యీ తీర్మానం ఆవసరం లేదంటే, ప్రభుత్వం దీనిని అమలు జరిపించడంలేదని. సమైక్య మద్రాసు ప్రభుత్వం ఆంధ్రరాష్ట్రం లోని వారు కలలలో దీనిని అమలు జరిపింది. ఆ కలలలో విజయవంతమైనప్పుడు, అది తక్కిన కలలకుగూడా విస్తరింపజేయ బహుమందని అప్పుడు ప్రకటించబడింది. కానీ తర్వాత ఆంధ్రమంత్రులు వెలియిచ్చిన దానినిబట్టి, అది విఫలమైందని, అందువల్ల మిగత మండలాలలో ప్రజేతపట్టబడలేదని తెలుస్తున్నది. దానికి కారణాలేమిటో విశదీకరింపబడలేదు.

తెలుగు ప్రభుత్వం, హైదరాబాద్ అభివృద్ధి గాకపోవడం దీనికి ముఖ్యమైన కారణంగా చెప్పబడుతున్నది. సాంకేతిక పదాల లోటు గూడా దీనికి మరొక కారణమంటారు.

ఇందులో మొదటి కారణం అందరూ అంగీకరించవలసిందేగాని, సాంకేతిక పదాలలేవనడం సరికాదు. బడ్జెటు సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారే తెలుగుపత్రికలు చక్కని అనువాదాల నిస్తున్నవని వెలియిచ్చారు. ఇక ప్రభుత్వపరంగా పారిభాషికపదాలు కావాలంటే, తగిన వారితో సంబంధపడేయడం కష్టమైన పనిగాదు. దానికి తగిన సమర్థులు మనకు లభిస్తాడు. ప్రభుత్వం, హైదరాబాద్ విషయంగా ప్రభుత్వంపూనుకుంటే ఆలోచనగూడా తీరని ఎంతోకాలం పుడుతుంది.

రాష్ట్రంవచ్చి రెండేళ్లుదాటిగా యీనాటికి యింగ్లీషులో వ్యవహారం సాగడం గౌరవప్రదంగాలేదు. దీనివల్ల తెలుగురాని అనేకమంది కానసభ్యులకు తమ భాగ్యతలు సక్రమంగా వివరించే అవకాశం కలుగడంలేదు. ప్రజలగూడా, పాఠశాలలోవలెనే, అర్థి వ్రాయించుకోవడానికి ఒకరికొక్క బట్ట కొవలసిన దుర్భర కలుగుతున్నది. అందువల్ల రాష్ట్రంవచ్చిన మార్పును ప్రజలు గుర్తించలేకపోయారు.

కావున ప్రభుత్వం తున్న లోటుపాట్లను తీర్చి, రాష్ట్రంపూర్వ వాస్తవికతను వాటికైనా ప్రభుత్వ వ్యవహారాలన్నీ తెలుగులో ప్రజేతపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

గూడూరుడివిజనులో భూదానయజ్ఞ యాత్ర

మమారు 1700 ఎకరాల సేకరణ

జిల్లాకాంగ్రెస్ వుపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి మున్నగు పెద్దల పర్యటన

నెల్లూరు గూడూరుడివిజనులో భూదానయజ్ఞానికి భూమిని సేకరించుటకు పెద్దలు పూనుకొని, పర్యటిస్తూ, కృషిచేస్తున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ వుపాధ్యక్షుడు, గూడూరు శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్య నాయుడు, జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, శ్రీ ఏనుగు విగ్రహారెడ్డి, శ్రీ నువ్వేటి వీరసుబ్బాస్వామయ్య, జిల్లాసంచాలకుడు శ్రీ నలబోలు చాలకృష్ణారెడ్డి ప్రభువులు యీ వారంలో నూనూరుకేట, కొటపాలూరు, పోలిరెడ్డిపాలెం, దేగావారి ఖండ్రేగ, తడ, కొట, చాలిరెడ్డిపాలెం, గంగవారిపాలెం, మద్దూరుపల్లె మున్నగు గ్రామాలు పర్యటించి మమారు 1700 ఎకరాల భూమిని సేకరించారు.

- భూములిచ్చినవారలు—
1. నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారు 1237 ఎ
  2. పెల్లెటి గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు 300 ,,
  3. తిరుమూరు వెంకటరమణారెడ్డిగారు 50 ,,
  4. దేగా చెంచురామిరెడ్డిగారు 50 ,,
  5. దువ్వూరు సుబ్బారామిరెడ్డిగారు 40 ,,
  6. ఈవూరు బలరామిరెడ్డిగారు 30 ,,
  7. అల్లాడి రుక్మిణమ్మగారు 8 ,,
- పై వారలందరూ సంతకాలుచేసి భూదాన యజ్ఞపమితియిచ్చారు. ఇందులో మంచి మాగాణి భూములు, మంచి ఆదాయాన్నిచ్చే మొట్టలు చేరివున్నాయట. —మా. వి.

నెల్లూరు మంచుచుట్ట

(7 ఏప్రిల్ 55)

కాస్త్ర పారంగతుల క్షేమం ఆహ్వాన సంఘం వారికి తెలిపిన, అట్టివారిని ఆహ్వానించుటకు అవకాశం ఏర్పడును. కావున అట్టివారి నామధేయములను కార్యదర్శి శ్రీ నుగ్రం వేంకట సుబ్బరామయ్య గారి కేట తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

చెరుకూరు ప్రభాకరరెడ్డి

యల్లాయపాలెం చెరుకూరు చివ సుబ్బరామిరెడ్డిగారి ద్వితీయపుత్రులు. హీరాబాద్ పార్టీకెట్టలో జానియర్ ఇంజనీరుగా 1953 డిసెంబరు 15 తేది చేరి, అక్కల్లు కాలంలోనే అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా ప్రమాణాలు చేయబడ్డారు. ఆతరువాత సమయస్ఫూర్తిని జానియర్ ఇంజనీర్లలో యంత త్వరగా ఆధిపత్యం వచ్చింది శ్రీ చౌకారెడ్డిగారే. నెల్లూరు 410/-ను తీరం దాగివేస్తున్నాడు. అవతీ కాలంలోనే ఉన్నతస్థితికి వచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

వీరంపల్లి కరణాన్ని కొట్టుట

ప్రభుత్వకార్యక్రమ విగ్నహలలో వుండిన రావూరాలూకా వీరంపల్లి కరణాన్ని 19-9-1955 తేది గ్రామస్థులు కొట్టివారిని, వైదాపురం పోలీసుస్టేషనుకు తరలించబడింది. 18 దినాలైనా పోలీసు విచారించలేదని తెలుస్తున్నది.

ప్రభుత్వోద్యోగి పెద్దవాడైనా, చిన్నవాడైనా తనవిధ విగ్నహలలో అలంకము, దౌర్జన్యము జరిగినప్పుడు తక్షణం విచారించి ఉద్యోగికి వెంటనే రక్షణ యివ్వవలసి వుంటుంది. అట్లా విచారించకపోవడం ఆకర్షణంగావుంది. పై ఆధికార్యుని తగిన విచారణజరిపే ఆ కరణానికి రక్షణ యివ్వవలసి వుంటుంది. లేక పోతే ఏ వుద్యోగిని తనవిధ విగ్నహల జరిపడం కష్టంగావుంటుంది. ఈ విషయమేమిటో తక్షణం విచారించుకునాక!

ధర్మల్ స్టేషన్

నెల్లూరు ధర్మల్ స్టేషన్ పంచమ వార్షికోత్సవం, యీనెల 2 తేది ధర్మల్ స్టేషన్ ఆవరణలో, జిల్లాజడ్జి శ్రీ యం. వెంకటస్వ గారధ్యక్షతన ప్రధమంగా జరిగింది. డివిజనల్ ఎలక్ట్రికల్ యింజనీరు శ్రీ సి. కె. రావు, నెల్లూరు డివిజన్ ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇంజనీరు (జనరల్ కన్స్ట్రక్షన్) శ్రీ యస్. నూర్ సింగ్ గారలు తదితర ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. ఆ సందర్భంలో ధర్మల్ స్టేషన్ ఆవరణం శోభాయమానంగా వివిధ రంగుల విమృష్టిపాలతో అలంకరించబడింది. గానాధీవాన, కుమారి జయ-బోంబేగారల నృత్య ప్రదర్శన సభివారికి ఆనందమును కల్గినవి. ఆటల పోటీలలో గెలుపొందినవాడికి జిల్లాజడ్జి బహుమతుల సంచి. అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు శ్రీ పార్థసారథిగారి వందన సమర్పణతో వార్షికోత్సవ కార్యక్రమం సమాప్తం.

ప్రజాసోపలిస్తుల సమావేశం

ఈనెల 9 తేది ఈ. 10 గొల్ల నెల్లూరులో జిల్లా ప్రజాసోపలిస్తుపార్టీ సమావేశం జరుగుతుందని, అందులో పార్టీలో యేర్పడిన సంక్షేపం గురించిన చర్చ, జిల్లాకమిటీ యెన్నికలు జరుగుతాయని కొందయ్యగారు తెలుపుతున్నారు.

స్కాట్ మాస్టర్ల శిక్షణ

గతవారం ప్రకటించినట్లుగా, స్కాట్ సంఘం తరపున అట్లీబరులో స్కాట్ మాస్టర్ల శిక్షణ కార్యక్రమం జరుగడం. ఆ కార్యక్రమ ప్రభుత్వమే స్వయంగా నిర్వహిస్తుందని తెలుస్తున్నది. వివరాలకు తదధికారులను వడగండి.

దొంగరాముడు

నిత్యం చక్కగావున్నది. అంటే పోలీసు రాముడుకావాలి, అగ్గిరాముడుకావాలి అదర్శం. ప్రతిభాసంతోసా వున్నదన్నమాట. తగ్గ ఎట్లున్నా, దర్శకుని ప్రతిభ అడుగడుగున ప్రేక్షకుడు గమనించ గలుగుతున్నాడు. సమగ్ర సమాఖ్య మయవారం చదవండి.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు ప్రతి 1.5
240-0-0 నుండి 245-0-0 వరకు

యల్లాయపాలెం

కొట్టాట

కోవూరుకాలూకా యల్లాయపాలెం గ్రామంలో యీనెల 4 తేది పెద్ద కొట్టాట జరిగింది. వాదాపు 15 మందికి పైగా గాయపడ్డారు. ఈ గ్రామంలో చైతులు, శేఖర్స్ మధ్య చాలవిరుద్ధా విభేదాలుంటున్నవి.

4 తేది ఉదయం 7 గంటలప్పుడు శేఖర్ పార్టీకి సంబంధించిన క్షేమ మామూసాహెబ్ యితరుల వీటిపూటలో తనకయ్యవద్దన మదన కేసి నీరు పారించుకుంటుందగా, పూట దారులు ఆక్షేపణ తెలియజేసిన సందర్భంలో జరిగిన ఘర్షణలో మామూసాహెబ్ కు దెబ్బలు తగిలినవట.

ఇంతలో ఈ 9 గంటలప్పుడు మోచర్ల కృష్ణారెడ్డి పాలంనుండి యింటికి వస్తుండగా దారిలో మామూసాహెబ్ యింటివద్ద, కృష్ణారెడ్డికి మామూసాహెబ్ కొడుకులకు ఘర్షణ జరిగిందని, మామూసాహెబ్ కొడుకుల్లో ఒకరు లిచ్చువాతో కృష్ణారెడ్డిని వీపున, చేయిచేసి, ముఖాన పొడిచాడని తెలుస్తున్నది. ఈ విషయం రైతులపార్టీవారికి తెలిసి మామూసాహెబ్ యింటివద్దకువెళ్లి చూచి ఎవ్వరులేక పోగా, ఆ సుపరీవద్దకువెళ్లి మామూసాహెబ్ కు మరలా కొట్టారని, అక్కడ జరిగిన కొట్టాటలో షేక్ కాబీరీ ఆనే ముస్లిం శ్రీ గూడా గాయపడడం జరిగిందని తెలుస్తున్నది.

ఈ కొట్టాట సమాచారం, ఆదేశోజన కావలి డిప్టీ కలెక్టరు కొట్టాలో జామీనుకేసు విచారణ వాయిదాకు పోజరైవుండేన లేబర్ పార్టీ ప్రముఖులకు అందజేయబడిందని, వారు కావలినుంచి తిరిగివస్తూ మధ్యాహ్నం రాజు పాళెంలోదిగి అక్కడనే ఏడెనిమిదిమంది పాయుధులై త్వరగా యల్లాయపాలెం పాలిమేరలో ప్రవేశించి, రైతులపార్టీకి చెందిన వారిని పోలీస్ ఓంటరిగా కవచదేస మనిషి నల్లా కర్రలతో కొట్టుకుంటూ యల్లాయపాలెం మాలవాడలో ప్రవేశించి, అక్కడ ఒకరపై దౌర్జన్యం జరుపబోగా ఆతడు తప్పించుకోని పారిపోయాడని, పోలీస్ ఓంటరిగావున్న 14 నుండి వీరి దౌర్జన్యానికి గురియ్యాయని తెలుస్తున్నది.

ఈ కొట్టాటవిషయం తెలిసి పోలీస్ వెంటనే వచ్చిందని, గ్రామంలో వుండేవాతావరణం తీవ్రంగా వుండినదని, రెండువర్గాలు ఘర్షణ పడుటకు వీధులలో చేరారని, పోలీస్ అడ్డుపడిందనీ, అప్పటికే యిరువద్దాలమధ్య ఘర్షణ తప్పలేదని, ఇందులో తలరుప్పాటికి చెందిన కాకుమాను కుబ్బయ్య, షేక్ రంతు అను వారలు, రైతులపార్టీకి చెందిన మోవూరు ఆదవరెడ్డి తీవ్రంగా గాయపడ్డారని తెలుస్తున్నది. ఈ గుంపులను చెదరగొట్టి కాంతిని కాపాడుటకు పోలీస్ కుపాకులను చూపి చెదరగొట్టవలసివచ్చిందట. సకాలంలో పోలీసు ప్రవేశించకుంటే కొన్ని హత్యలు జరిగివుండేవంటు వ్నాడు.

గాయపడ్డవారందరూ నెల్లూరు పెద్దాను పత్రికలో తీర్చబడి చికిత్స పొందుతున్నారట. నెల్లూరుపోలీసు డిప్టీ సూపరెంటెండ్ ఆఫ్ పోలీస్ యల్లాయపాలెంపోయి విచారించి వచ్చివట్లు తెలుస్తున్నది. —మా. వి.

నల్లూరు ఎటర్నల్

[విమర్శకుడు]

గోపాలరెడ్డిగారి సన్మాన ప్రసక్తి

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి నల్లూరు మున్సిపాలిటీ పౌర సన్మానమివ్వకపోవడం లోపమని మేముకేసిన విమర్శను ఏ. సి. రెడ్డి ప్రసక్తికెక్కించి, డిక్టేట్ గోపాలరెడ్డిగారికిగానూ, ప్రకాశంపంతులు, సంతోషరెడ్డి మున్నగు వారికవ్వరికి యివ్వలేదని, కాబట్టి గోపాలరెడ్డిగారికి సన్మానమివ్వకపోవడానికి ప్రత్యేక కారణాలేమీ లేవని చెప్పడం సంతోషమే.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ముతాతత్వాలుండే మనిషికాదని, కావున మనదాగ్లో ముతాతత్వాలుండాలని ఆవహించేదేదే మా వాదం. కావుననే బీదరు ఎన్నికలకర్వాత గోపాలరెడ్డిగారు ఏ. సి. రెడ్డి యింటికివెళ్ళి స్వయంగా మంచిరావడం వారి ముతాతత్వ రహితత్వానికి నిదర్శనం. స్నేహితులకి ఏదడుగులు ముందు వదలమన్నారు.

“సఖ్యం సాప్ర పదేనమ్యతే” అన్నారు కాత్రుకారులు.

12 తేది స్వతంత్రపార్టీలో గాంధీ విగ్రహవిష్కరణోత్సవానికి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి నాహ్వానించడం — కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయానికి మునిసిపల్ ఫలము నిప్పించి సహాయపడ్డందుకు మీరే శంఖుస్థాపన జరిపండి అని కవితమృగాలు ఏ. సి. రెడ్డినికోరితే ‘గోపాలరెడ్డిగారిచేత శంఖుస్థాపన చేయించండి, నేనాసధికు ఆభ్యుదయ తేవహిస్తాను’ అని ఏ. సి. రెడ్డి చెప్పడంబాద వారి సమరసత్వాన్నే సూచిస్తున్నందుకు మేము సంతోషిస్తున్నాము. ఇట్లే యీ మండలంలో ముతాతత్వరహితహోదాకృషి దినిన ప్రవర్తన మానమగుగాక!

మంత్రుల ఆగమనాలు

శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు

9 తేది విచ్చేసి మునిసిపల్ ఆఫీసుకు శ్రీ ఏ. సి. మల్లా రెడ్డిగారి రూపపటవిష్కరణ గావించి, 10 తేది నిర్దయ్యగారి గూడూరు మునిసిపాలిటీ సన్మానాన్ని స్వీకరించి కార మాన్తి వెళ్ళెదరు.

నల్లూరు ఏ. సి. రెడ్డి రూపపట ఆవిష్కరణ సభకు ఆంధ్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ అల్లూరు సత్యవారాయణరాజుగారు అధ్యక్షత వహించుదు.

లచ్చన్న మంత్రి

విద్యుత్ కాళామంత్రి లచ్చన్నగారు, 10 తేది ఎక్స్ ప్రెస్ లో శేంద్రప్రభుత్వ కార్యకాళా డిప్యూటీమంత్రి శ్రీ అలీదావీతోగూడ విశాఖప్రాంతాన్నిండి గూడూరు విచ్చేస్తున్నారు. ఆ సాయంత్రం గూడూరులో శ్రీ లచ్చన్నగారి అధ్యక్షమున జరుగు గోష్ఠి బహిరంగసభలో కార్యకల సుదీర్ఘంగా ప్రవర్తన సుంతురని, కార్యకలంతా విచ్చేయమని శ్రీ బండిమూడి దళదళరామయ్యగారు ఆహ్వానిస్తున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి గోపాలరెడ్డిగారు

12 తేది మధ్యాహ్నం ఎక్స్ ప్రెస్ లో మద్రాసునుండి విచ్చేయుదురు. ఆనాటి సాయంత్రం నల్లూరు స్వతంత్రత్ర్య ఉద్యాన వనములో గాంధీకి విగ్రహానికి ఆవిష్కరణోత్సవం గావించుదు.

13, 14 తేదుల్లో శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ఆత్మకూరుతాలూకా సంచారంచేయుదురు.

13 తేదిని చిరమన, అనుమతముద్రంపేట, వాసిలి, రాజోలుగ్రామాలను; 14 తేది మహిమలూరు, కేవ్రూరు, కొత్తపల్లి, ఆనంతాగరం గ్రామాలలో ముఖ్యమంత్రి పర్యటిస్తారని తెలుస్తున్నది.

గోపాలరెడ్డిగారి యీ రెండురోజుల కార్యక్రమంలో గూడూరులో పౌరసన్మానం జరుపుటకు ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

సంతోషయ్య మంత్రి

సహకార వ్యాయాళామంత్రి శ్రీ దామోదరం సంతోషయ్యగారు 16 తేది విచ్చేసి మన కొట్రా ఆదిశేషయ్యగారి తాలూకు చాల నేరస్తుల కోర్టుకు ప్రారంభోత్సవము— అరెస్టు కాబడి రిమాండులో వుండు పసిబాబులను వుంచే మునిసిపల్ రిఫైజ్ హోమకు—శంఖు స్థాపన గావించుదు.

వెంకటాపు మంత్రి

ప్లానింగ్ ఆఫీసరుమంత్రి శ్రీ కళా వెంకటాపుగారు నెలఖరున విచ్చేసి పెద్దాను పత్రిలో బ్లడ్ బ్యాంకు (రక్తనిధి) భవనానికి శంఖుస్థాపన గావించుదు.

ఈ భవనాన్ని రోటరీక్లబ్బు, మునిసిపాలిటీ యిరువురూ కలిసి నిర్మిస్తున్నారు.

చీఫ్ ఇంజనీర్ రాక

ఆంధ్రా ఫీల్డ్ ఇంజనీరు శ్రీ వెంకటకృష్ణయ్యగారు 10 తేది కారమాన్తి, 11 తేది గూడూరు, 12 తేది సంగమ, 13 తేది పోరుమామిళ్ళ సందర్శిస్తున్నారు. వీరు మైనరు ఇరిగేషన్ స్కీముల, సగిలేరుప్రాజెక్టు పరిశీలనార్థం వస్తున్నారని తెలుస్తున్నది.

కలెక్టరు మార్పు

జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ భూత రాజారావుగారిని క్రింది వున్యోగానికి పంపుతూ, వాటిబదులు తూర్పు గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు పన్నవల్ అసిస్టెంట్ ష్రీ మొహిబుల్లాగారిని నల్లూరు కలెక్టరుగా నియమించినట్లు తెలుస్తున్నది.

గాంధీ జయంతి

2 తేది మహాత్మా గాంధీకి జయంతి నల్లూరులో వైభవోపేతంగా జరిగింది. సాత్రయ్యం, మాలువడుకు పోటీలు, సాయంత్రం సభలో జాతీయగీతాల పోటీలు వక్కా జరిగినవి. హరిజనహస్తాల్ల చాలబాలికలు, బాల వందసంఘం, అవాధ శిశుశరణాలయ పిల్లలు పాల్గొన్నారు. పాటల పోటీలలో గెలుపొందిన బాలబాలికలకు శ్రీ డిక్టేటరుపురామి రెడ్డిగారు వస్త్రబహూకరణం గావించారు. విశోభాతవిరంపై చక్కగాపాడిన అల్లాడి మహాదేవయ్య పుత్రుడు రమణగారికి బంగారు పథక బహూకరణ వాగ్దానం గావించబడింది. ఆరాత్రీ ఆవాధ శిశుశరణాలయంలో పెద్ద విందుజరిగింది. హస్తాశ్రమిల్లలు మరికొందరు పెద్దలు పాల్గొన్నారు. సాయవాధకవారి విద్యుత్ కాంతి, అప్పల ఆంశేయుల సహాయం మొదలైతే నాటికార్యక్రమం సమాప్తమైంది.

విందులు

మైకా వ్యాపారాధం మేమాన డిక్టేటరు పూసవచ్చిన సన్నపురెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారి పుత్రులు శ్రీనివాసులరెడ్డిగారిగారవారి, ఆయన పెదతండ్రి కుమారుడు సోజన్న శ్రీ సన్నపురెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు గత 30 తేది విందుకేసిరి. మిర్చలు, అధికారులు పెద్ద మంది విచ్చేసి ప్రధాన ఆతిథిని ఆగిగించి, ఆహ్వానితుని ఆగిగించిరి.

జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్ష, ఉభయపక్ష పరస్పరతనాధులూ మానుమంతరావు గారూ

వాగ్దం 1 తేది అప్పల అంజనేయులుగారు కేసిటి వింహించిరి. జర్నలిస్టులు, కాంగ్రెసు పెద్దలు మున్నగువారంతా విచ్చేసి తగిన సలహాలిచ్చి ఆగిగించిరి. ఆతిథి సత్కారంలో మానుమంతరావుతోగూడ చాల నేరస్తుల కోర్టు సభ్యులు కొట్రా ఆదిశేషయ్యగారున్నారు.

రాజకీయ బాధితుల భూదాన యజ్ఞం

భారత స్వతంత్ర్య దినంతో ప్రారంభమైన రాజకీయ బాధితుల భూదానయజ్ఞం రావణాసురని కాస్తంమాదిరి 6 ఏళ్లు కాలికాలి చివరకు గోపాలరెడ్డిగారి పృథ్వీయంలో పరిష్కార ప్రియత్నం జరిగడం ప్రశంసనీయ దగింది. మంతులు, అధికారులు, రాజకీయ బాధితుల సంఘము ఏకగాచేసిన కృషితో కోతూరు తాలూకాలో 70 మందికి, నల్లూరు తాలూకాలో 57 మందికి తాత్కాలిక పట్టాలు, ఖాయపు పట్టాలు యివ్వబడినవి. ఇంకా కోతూరుతాలూకాలో 80 మందికి, నల్లూరు తాలూకాలో 60 మందికి భూములు యివ్వవలసి వున్నది. ఈ సందర్భంలో కావలి, గూడూరు డిప్టీకలెక్టరు, కోతూరు నల్లూరు తాలూకాల తాసిల్దార్లు, డిప్యూటీతాసిల్దార్లు, రాజకీయబాధితుల సంఘాధ్యక్షులు కె.యల్. వారాయణరావు, తక్కిలీ ఖాదా మొదలీదొక గారలు చూపిన శ్రద్ధకు వారిని ప్రశంసిస్తున్నాము. తక్కిన రాజకీయబాధితులగుడా త్వగలో విముక్తిగావించురని కోరుతున్నాము.

కత్తివేరాలు — శిక్షలు

నెతికల్లికి రూ. 200

నల్లూరు చిన్నబాబు చాట్ల శ్రీరాములు నేతిలో 17 పాళ్ళు చాట్లా కత్తి తేసి నాడనే నేరానికి రూ. 200/- లు

పాలలో వెన్నతగ్గినందుకు రూ. 100

ఇనమడుగు, కొంగల ముల్గుమ్మకు పాలలో 2 పాళ్ళ వెన్నతగ్గినందుకు రూ. 100/- లు.

పాలలో నీళ్లకల్లికి రూ. 50

ఇనమడుగు, చిలుకోటి మహాలక్ష్మమ్మకు పాలలో 7 పాళ్ళు నీళ్ళు కలిపినందుకు రూ. 50/- లు.

నల్లూరు ఆడిషనల్ ఫస్టుకాసు మేదస్త్రేట్ గారు శిక్షలు విధించిరి.

“విముక్తి”

పండిత పామర జనాదరణపొందిన తుపాను నాటక రచయిత పులిగండ్ల రామకృష్ణయ్య రచించిన “విముక్తి” నాటకం తిక్కవరపు మీనమ్మ హరిజనహస్తాల్ల, రెడ్ క్రాస్ సొసైటీల సహాయార్థం 9-10-55 తేది సా|| 6.30 గంటలకు పురమండ్రి రావ ప్రదర్శింపబడుతున్నది.

యిటు రచయిత ప్రార్థనార్థం, అటు సంస్థల సహాయార్థం, యెల్లరు సహాయపడుదురుగాక!

రోటరీక్లబ్బు

ప్రత్యేకవారంజరిగే రోటరీ సమావేశ సందర్భంలో 5 తేది కాలేజీవరప్రసాదకులు శ్రీ ఆర్. మల్లారెడ్డిగారు ఆ కృత్య చక్రవర్తి మతవిధానాన్నిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. తేసిటి — ఉపన్యాసముల దుయలు సరి సమానంగా వుండినవి.

రంగాజీ జన్మదినోత్సవం

నవంబరు 7 తేది నల్లూరులోగూడ ఆచార్య రంగాగారి జన్మదినోత్సవం జరుపుటకు ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవి. ఏకభార్య కృమం నిర్వహించుటకు ఆహ్వానసంఘాన్ని ఎన్నుకొనేదిమిత్తం నల్లూరు కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో 9 తేది సమావేశం ఏర్పాటుచేయబడిందని సమావేశకర్తలు పాత్రుల వశరధరామి

శ్రీ కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయం

తాకాటి వేముగోపాలరెడ్డి బేదార్యం

నాన్లుమోతూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ తాకాటి వేముగోపాలరెడ్డిగారు సై విద్యాలయానికి భూమారు రూ.500 లతో ఒక స్నానపుగదిని కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దానం చేసినందుకు వారినిభినందిస్తున్నాము.

రెడ్డిగారు యిదివరలో శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో తమ తల్లివేర రూ.2000 తో ఒక గదిని నిర్మించి యిచ్చి తనతల్లి యుణాన్ని తీర్చుకున్నారు. వీరి ఔదార్యాన్ని గమనిస్తే అస్తికంటే ఉదారమృదయమే ప్రధానమనిబోధపడుతుంది. వీరిని భగవంతుడు రక్షించుగాక.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిచే శంఖుస్థాపన

సై విద్యాలయ పక్కాభవన శంఖుస్థాపనోత్సవం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిచే బహుళా 13 తేది ఉదయం జరిపించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాము. రెడ్డిగారిఅనుమతి లభించగానే వివరాలు తెలుపబడును.

పాణికా కసకమ్మ అధ్యక్షురాలు.

రెడ్డి, ధనంతుల వరిసింహంగారలు తెలుపుచున్నారు.

రంగాగారంటే అన్నిజిల్లాలకంటే మనకు ప్రత్యేక అభిమానం, బాధ్యత ఎక్కువగా వున్నవి. వెంకటగిరి ఉద్యమానికి ఏ కాంగ్రెసు నాయకుడూ తూటకొననిది నాల్లో, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువద్దకువచ్చిన తీర్మానాన్ని కాలదన్నినది నాల్లో, వెంకటగిరి జమీందారుతో నాయకులు చేతులుగలిపినది నాల్లో—ఏకాగ్రా సాహసించి, తలదూర్చి, యీ ఉద్యమాన్ని తలదరించి, కష్టాలకోర్చి, ప్రత్యేకం యిందుకోసమే కైలుపకెళ్ళి, చివరకు అన్ని జమీందారుల ఉద్యాపనకు కారకుడైన రంగాగారి జన్మదినోత్సవం జరిపడం నల్లూరువాటికి ఆత్మంతముఖ్యమైంది. ఈ సందర్భంలో వెంకటగిరిలో వారిజ్ఞాపకార్థం ఏదైనా స్మృతిచిహ్నం నెలకొల్పడంబాద నాంధీయమనే విషయాన్ని వెంకటగిరి కాపన సభ్యుడైన వెంకటస్వామి రెడ్డిగారికి సూచిస్తున్నాము.

ఏ పదవినీ కోరకుండా, ఏ ఆచార్యాన్ని వాంఛించకుండా, యెవరి మెఖమాటాల్ని ఆపేక్షించకుండా బిసంవర్తిరాలుగానిర్యావ జంగా దేశసేవకేస్తున్న రంగాగారిపట్ల మన భక్తివిశ్వాసాలు నెరపుటకు లభించిన తరుణాన్ని పన్నివియోగ పరచాలని ఆందరినీ కోరుతున్నాము.

జ్యోతిష మహాసభ

ఆంధ్ర జ్యోతిష విద్యవ్యాసభి అశ్వమెరు 29, 30 తేదుల్లో నల్లూరులో జరుపనుండడం పాఠకులకు విదితమే. ఈ కాత్రవల్ల విప్రుల ముగా జరుగుట ఆవసరమని ఆహ్వాన సంఘం వారు ఆభిప్రాయపడుతూ జ్యోతిష కాత్ర సంబంధరైన తత్వకాత్రము, వేదాంతము, వైద్యము, వాణిజ్యము, అదృష్టము, వాస్తవ కాత్రము, ప్రశ్నోత్తరము, యోగకాత్రము, గోచారము, మంత్రకాత్రము, సాముద్రము మున్నగు ప్రత్యేక విభాగాలగూర్చి పరిశ్రమించిన కాత్రీయ విప్రుల ఉపన్యాసములు గూడా యిట్టింపదలచిరి. అందువల్ల తత్వపుల —కోరివ రి వ కేతెలా

చిత్రకోట ఉబ్బసంమూలక

చిత్రకోట ఉబ్బసంమూలక శ్రీ మహాత్మా జగి బాల ఆయుర్వేద ఆశ్రమం, పి. ఓ. చిత్రకోట (య. పి.)

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో O. P. 43 of 55

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో O. P. 43 of 55 నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో O. P. 43 of 55

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో కాపలి డి. ము. కోర్టులో

మన దేశం

(5 వ పేజీ కడప)

నిరాకరించడం విచారకరం.

అంతర్జాతీయ ధోరణులను పట్టికొన్న వ్యవసాయ పంటలధాని చిక్కుపడుస్తూ పరిణమించగలదేమోననిపిస్తున్నది.

సమస్యను మైన వ్యవసాయవిధానం ప్రభుత్వం కూపాందించలేకపోవడం విచారకరం.

విద్యార్థుల కృమశిక్షణారాహిత్యం

ఇటీవల పత్రికావిలేజుల సమావేశంలోను, యీవారం ఆదివారం సాయంత్రం మద్రాసులో ఒకటివేరింగ్ సభలోను, కొంత కాలంగా తనమనస్సులోగల ఆవేదనను ప్రధాని నెహ్రూ వెల్లెబ్బచడం జరిగింది.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

O. P. 30 of 55

1. వశ్యేటి వెంకటసుబ్బయ్య, 2. వశ్యేటి రాజేశ్వరయ్య, 3. వశ్యేటి కుసుమవరనాథ మైనారు ఆయనందున పోషణ క్రి ఆన్న్ 1లో పేటిపవరు.

—యస్. పి. ఆర్. విలేజ్ రావు అధ్యక్షుడు

సమంజసమూ, పురుషాదితమక తిప్పుడు. భారత విద్యార్థులు, యువకులు ఈ రెండు విద్యార్థులను అలవర్చుకోవడం కోరుకుంటున్నాము.

రైలుపెట్టెల కర్మాగారము

దక్షిణాది రైలుపెట్టెల కర్మాగారము యంత్రాగార ముపెరియార్ రైలుపెట్టెల కర్మాగారము ప్రధాని నెహ్రూచే ప్రారంభింపబడినది.

“చంద్రమండలంలో మావూరు” చంద్రమండల భాగం కైగల వల్ల వాగ్గోతాలు, చంద్రుని స్వరూప ప్రారంభ కళలో చంద్రగోళం పై భాగాన్ని తాకుతూవుండే గ్రహముల సమూహములపై ప్రాచీన భావనలు.

నెలకొల్పడం ఆశ్చర్యకరం. రెండుగంటల చిత్ర రిజన్ లో పోల్చినగల బ్రహ్మాండమైన శైవ్య పరిక్రమ పెరియార్ లోని శ్యావరేయన వచ్చు.

సోపలిస్తులు-పాత, కొత్త

డాక్టర్ రామమనోహర లోహియావద్దం ప్రజాసోపలిస్తు పార్టీనుండి చీలిపోయిన కర్నాటక ఆ పార్టీలో కొంత విచ్ఛిన్నం, తిప్పు తిరిగిగా బలహీనత ఏర్పడిందని చెప్పుకోవచ్చు.

పాత్తుడుగారి బాలసంజీవని (రజిస్టర్డ్) పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్రింగు వ్యాధులను నివారించును డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్తుడు అండ్ బ్రదర్స్

ద్వితీయ ప్రణాళికాకాలంలో ★★★★★

నెల్లూరు పట్టణాభివృద్ధికి 95 లక్షలతో గూడిన 28 అంశాలు

ప్రభుత్వానికి మునిసిపాలిటీ విజ్ఞప్తి

1954-55 లో మునిసిపాలిటీ కార్యకలాపాలు

నెల్లూరు పట్టణాభివృద్ధికి 95 లక్షలతో గూడిన 28 అంశాలు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. వాటిలో 28. కొన్నింటిని 32 మంది; మున్సిపాలు 6, మున్సిపాలు 2, స్త్రీలు 3, వెనుకబడిన తెలగలు 5, తెలగలు 16 మంది.

ఈ ఏడాది కొన్ని కార్యక్రమాలు శ్రీ. పి. సి. సుబ్బారెడ్డి, వైస్ చైర్మన్ గా శ్రీ. యస్. సుబ్బారెడ్డి, కమిషనరుగా శ్రీ. సి. ఆర్. రెడ్డిగారే పనిచేశారు. ఏ ఎలక్షన్ యా ఏడాదిలో జరుగలేదు.

13 సాధారణ, ఒక ప్రత్యేక, 6 ఆర్థికపరమైన కమిటీలు సమావేశాలు జరిగాయి. కొన్నింటిని ముందు 920 విషయాలు (సభ్యులు) ప్రవేశపెట్టగా, 12 మాత్రమే మిగిలిపోయినవి.

23-11-54 వరకు ఆర్. ఆర్. తిమ్మాజీ రావు, తర్వాత సి. మునుస్వామినాయుడు గారు మునిసిపల్ ఇంజనీయరుగా పనిచేశారు.

రోడ్లు

3 మైళ్ల 7 ఫర్లంగుల 500 అడుగులు ఈ ఏడాది కొత్తరోడ్లు నిర్మించబడినవి. అందులో తారురోడ్లు 3 మైళ్ల 388 అడుగులు, సి. మెంట్ రోడ్లు 1 మైలు 285 అడుగులు. రోడ్ల నిర్మాణం, నిర్మాణానికింద 1,15,902 లు ఖర్చు చేయబడింది.

ప్రాంతాభివృద్ధి కమిటీల ద్వారా పెద్దనాపర సమావేశం కొత్త లంగర్ ఖానా నిర్మించి మునిసిపాలిటీ తలపెట్టింది.

ట్రెండింగ్

కొత్తగా 226 సాధారణ విద్యుద్దీపాలు, 70 ఎక్స్ ప్రెస్ కాంటిగల దీపాలు వేయబడినవి. వీటితో కలిపి మొత్తం 1618 విద్యుద్దీపాలు పట్టణాభివృద్ధికి పనిచేస్తున్నవి. ఏపాలఖర్చు క్రింద రు. 65,178 లు ఖర్చుచేయబడినవి.

విద్య

మొత్తం 24 ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాలల్లో ఈ ఏడాదిగా 10247 మంది బాలబాలికలు విద్య నభ్యసిస్తున్నారు. వారిలో 5543 మంది బాలురు, 4704 మంది బాలికలు. హరిజనపాఠశాలలో ఒక నయోజన విద్యార్థిని నిర్వహించి బడుతున్నది; 20 మంది విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. 13 సెకండరీ పాఠశాలల్లో (హైస్కూల్స్, మిడిల్ స్కూల్స్ అన్నీ కలిపి) 5879 మంది విద్య నభ్యసిస్తున్నారు. (మునిసిపాలిటీ నిర్వహిస్తున్న 5 సెకండరీ స్కూల్స్ లో 1814 మంది బాలురు 322 మంది బాలికలు చదువుతున్నారు.) ప్రాథమిక విద్యకు రు. 1,05,403 లు (తల 1.5 రు 29-8-9 లు వంతున) సెకండరీ విద్యకు రు. 52,066 లు (తల 1.5 రు 59-10-8 లు వంతున) మునిసిపాలిటీ ఖర్చుచేయుచున్నది.

ఏ. సి. పార్కులో ఒక పబ్లిక్ రై బ్రరీ మాత్రమే నిర్వహించబడుతున్నది. ఏ. సి. పార్కు, మున్సిపల్ ఆంజనాష్, కోటమట్ల పార్కు మూల పేటపార్కులలో వాలుగు పబ్లిక్ రిడియోలు పనిచేస్తున్నవి. 7 పెంటన్ లలో 9 రేడియో స్టేషన్లలో ఏర్పాటు చేయబడనున్న టైల్ థాక్స్ క్యాంప్ లుడియో నిర్మాణానికి ఏర్పాటు యంతా ప్రారంభమై, ముని

సిపల్ అఫీసు ఆవరణలో స్టూడియో థియేటర్ నిర్మాణం ప్రారంభమైంది.

ప్రజాలోగ్యం, వైద్యసౌకర్యం

మునిసిపాలిటీ 5 వైద్య చికిత్సాలయాలను నిర్వహిస్తున్నది. వైద్య సౌకర్యం కొరత రు. 88,269/- లను ఖర్చు చేసింది. వైద్యాలయాలలో చికిత్సచేసిన ఒక్కొక్క రోగికి సగటున ఆరేకాలు ఖర్చయింది.

1-4-54 నుండి 30-7-54 వరకు డా. పి. నారాయణరెడ్డిగారు, తర్వాత డా. పి. కృష్ణమూర్తిగారు హెల్త్ అఫీసరుగా పనిచేసినారు. ప్రో. హాస్ పేటలోను, మూల పేటలోను రెండు మాతా శిశుసంరక్షణ కేంద్రాలను మునిసిపాలిటీ స్వయంగా నిర్వహిస్తున్నది.

నెల్లూరు పట్టణంలో 1954-55 లో 4195 మంది శిశువులు జన్మించారు. అందులో 511 మంది శిశువులు మరణించారు. పుట్టిన నెలలో గా మరణించినవారు 258 మంది మాత్రమే. పట్టణంలో మరణించినవారి మొత్తం సంఖ్య 2138. 11367 మందికి టికాలు వేయబడినవి. కలరా, మసూచి అంటు వ్యాధులవల్ల ఎవరూ మరణించలేదు. మలేరియా జ్వరంతో మరణించినవారు 9 మంది మాత్రమే. బోడకాలు వ్యాధినిగోలగోరకు డి. గి. టి. చల్లకం పథకం రూపొందించబడి ప్రభుత్వావధం కోసం పంపబడింది. బోమలబాధను పారద్రోలుటకు, పట్టణంలో ప్రవహిస్తున్న ఇరిగేషన్ కాలువలకు రిబిల్ మెంటు చేయాలనిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

పట్టణంలో 7099 యిండ్లకు మరుగుదొడ్లు వున్నాయి. వాటిని మునిసిపాలిటీయే శుభ్రపరిచిస్తున్నది. ప్రైవేటు మరుగుదొడ్లు కేసియిండ్లు దొకలో 6639 గలవు. అవన్నీ బహుశా పూరియిండ్లుగా వుండవచ్చు. 33 పబ్లిక్ రెక్రియేషన్, 2 సెప్టిక్ ట్యాంకులను మునిసిపాలిటీ నిర్వహిస్తున్నది.

పాలు, నెయ్యి, పెన్న, మాసాలు, కాఫీ పొదరు, టీ, తేనె వర్తకాలలో కల్తీ చేసినందుకు 144 మందిని ఘట్టుకున్నారు. అందులో 75 శాంపిల్స్ కల్తీయని ప్రకటించబడి, తేనెలు పెట్టబడగా 50 మందికి శిక్షలు విధించబడినవి. 25 తేనెలు పెండింగులో నున్నవి.

నీటి సరఫరా సంతృప్తికరంగా లేదు. రు. 75 వేల ఖర్చుతో 6 అం. 9 4 అం. 2 పైపులను, 28 పబ్లిక్ సాంపెస్, ఆచారిపేటలో కొత్త నీటిగొట్టాలను వేయటం స్కీములు రూపొందించబడినవి. వాటిలో 10 సాంపెస్ పనిప్రారంభమై, పబ్లిక్ హెల్త్ డివిజను ఒకటి పట్టణంలో మంచినీటి సరఫరా స్కీములను నుంచి విచారణలోకి తెచ్చారు. తయారు చేస్తున్నది. 1955 డిసెంబరు ఆఖరుకు పని ప్రారంభమవుతుంది. కేవలం 4 గం. మంచి రాత్రి 10 గం. వరకు నుగ్గులు ద్వారా మంచినీటి సరఫరా అరుగుచున్నది. ఆ యేడాదిలో మొత్తం 25 కోట్ల, 25 లక్షల గాలన్ల నీరు సరఫరా చేయబడింది. మంచినీటి సరఫరా క్రింద రు. 40,354 లు మునిసిపాలిటీ ఖర్చు చేస్తున్నది.

పు. ది. రు. 31 లక్షల 30 వేల ఖర్చుతో మంచి నీటిసరఫరా అభివృద్ధి స్కీము రూపొందించబడి రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడింది.

మనుసిపల్ మార్కెట్లకు రు. 23,293 ఆదాయంతో పనిచేస్తున్నవి. కానీ మార్కెట్లు అబంధంగానే వున్నాయి. రెండు బస్ స్టాండ్లు సంతృప్తికరముగా కొత్త వసతులతో కూడి వున్నాయి.

పట్టణంలో 50 కాన్స్టానాలు పనిచేస్తున్నాయి.

9 పార్కులు గలవు. వాటి నిర్వహణకు రు. 4712 లు ఖర్చు చేయబడింది.

టెక్స్టైల్స్ ప్లానింగ్ స్కీములన్నీ చక్కగా నిర్వహించబడుతున్నవి.

అన్నిరకాల మునిసిపల్ పనులు కలసి తల 1-5 రు 7-3-3 లు వసూలుచేయబడుతున్నది.

పన్నుల వసూళ్లు రు. 2,85,316 లు నిల్వ చేసినవి. రాణి వసూలుచేయటం తీవ్రప్రయత్నాలు బరుగుతున్నాయి.

అన్ని పద్ధతులక్రింద మునిసిపాలిటీ ఆదాయం రు. 9,91,239 లు.

మునిసిపాలిటీ ఆచ్చనల సేవ రు. 74,911 లు.

ఆర్థికపరిస్థితి

మొత్తం - వసూలు జమలు రు. 14,60,652

వ్యయం రు. 13,39,888

రు. 35 లక్షల, 35 వేల ఖర్చులతో

28 అంశముల సామాన్య కేరమైన పట్టణాభివృద్ధి స్కీము రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో అమలు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. అందులో ఎన్నికలకు వద్ద పర్యవర్తికావలసిన వంతు, మున్సిపాలిటీ - వరుసాభివృద్ధి కలుపుకు పర్యవర్తికావలసిన వంతు, ప్రైవేటు నిర్మాణం, మార్కెట్ల అభివృద్ధి, స్కూలుభవనాల నిర్మాణం, రోడ్ల అభివృద్ధి, మంచినీటి, డ్రైయింగ్ స్కీములు ముఖ్యమైనవి. మునిసిపాలిటీ ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా ప్రజలసహకారం, కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహాయంతో వైస్-ముల నిర్మాణం ముసాధ్యమేనని చెప్పవలసియుంది.

విద్యార్థుల వేదిక

'జ్ఞాపకబ్రహ్మ' శ్రీ బలరామరెడ్డి

వాల్తేరు విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల సమావేశంలో అసాధారణ దారణాశక్తి ప్రదర్శన

ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ హాస్టల్స్ సారస్వతి సంఘం ఆధ్వర్యమున గత 28 తేదీ వాల్తేరులో విశ్వవిద్యాలయపు ఆవరణములో సభ జరిగింది. సారస్వతి సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి టి. ఏ. (టి. యల్ గ్లాసు) గారు ఆధ్యక్షత వహించి, జ్ఞాపక బ్రహ్మ శ్రీ అన్నారెడ్డి బలరామరెడ్డిగారు తమ ధారణా శక్తిని అద్భుతముగ ప్రదర్శించిరి. అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు బలరామరెడ్డిగారిని సవస్థలకు పరిచయము చేసిరి.

తర్వాత శ్రీ అన్నారెడ్డి బలరామరెడ్డి గారు తమ వుపన్యాసము ప్రారంభించిరి. అది గడుగునప్పుడు గ్రంథములు మిమ్ము ముట్టినవి. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ పుట్టు పూర్వోత్తరాలు తేదీ వారీగా చెప్పిరి. సినిమాలు పంచవర్షముల వారీగా విడుదలైనవన్నీ వరుస క్రమములో చెప్పిరి. రైల్వే పుట్టు పూర్వోత్తరములు తేదీ వారీగా సంఖ్యలతో సహా చెప్పి, మద్రాసు నుండి కలకత్తా వరకు వరుసగా రైలుస్టేషన్ల పేర్లు చెప్పిరి. వివిధ వేదాల వైఖ్యములు, జనాభా, వివిధ భాషలు మాట్లాడుచున్న సంఖ్య, విద్యార్థుల సంఖ్య మొదలగునవిన్నయు చెప్పిరి. ఆంధ్రలో వివిధ జిల్లాల సంఖ్య, శ్రీ పురుషుల సంఖ్య, విద్యార్థుల సంఖ్య చెప్పిరి. ఇండియాలోని రాష్ట్రాలను గురించి చెప్పిరి. క్రీస్తు పుట్టినప్పటినుండి తేదీ వారీగా చారిత్రక సంఘటనలు (వేలకొలది), కాంగ్రెసు మహాసభల తేదీలు (మొదటినుండి ఆఖరువరకు), కాంగ్రెసు ఆగస్టుల పేర్లు చెప్పిరి. పభిలలంక ఆశ్చర్యకరమైనది. 1900 పంచవర్షమునకు యివరకు యే తేదీ చెప్పినను, అది యే వారి మైమది కమ్మ పాటులో చెప్పి, పభిలలంక ఆశ్చర్యకరమగు గాంచిరి. మద్రాసు నుండి రెజిస్టర్

వరకు మైలునంబరు చెప్పినచో, ఆ మైలులో గల రైలుస్టేషన్లు పేరు చెప్పిరి. విద్యార్థులు ప్రశ్నలవర్షము కురిపించగా అన్నిటికీ సమాధానమిచ్చిరి. ఒక విద్యార్థి లేచి, "మీరు మొన్న యేమిహార తిన్నారు?" అని అడుగగా, పెంటు నే జ్ఞాపకబ్రహ్మగారు "ఉల్లూగరేకుర తిన్నాను, చెట్టు తినలేదు, రెండు గంటల సాంబారు తిన్నాను" అని జవాబిచ్చగా సభికులు విరగబడినవ్వరి. ఒక విద్యార్థి లేచి "సర్వ ర్థ సదన" మొదల అంశములైనవిన్నవి చెప్పి మెట్లు వున్నవని ప్రశ్నించగా, తడుముకోకుండానే, 24 మెట్లున్నవని జ్ఞాపక బ్రహ్మగారు జవాబిచ్చగా మార్గధ్యమయి ముట్టినవి. తర్వాత మద్రాసు ఆంధ్రా రాష్ట్రాల పోలీసుకాని వివరాలు, నెల్లూరు జిల్లాలో మొట్టమొదట ఏమిగును తెచ్చినవారు, మొదట ఒం. రై. మ. తెచ్చినవారు, మొదట కారును తెచ్చినవారు, మొదట నారు చేసినవారు, మొదట టి. ఏ. చదివినవారు, మొదట మీసాలు తీసినవారి యొక్క పేర్లు చెప్పి నవ్వించిరి. కాల్వలంబట్టి, బస్సుల నంబర్లు కూడా చెప్పిరి. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి కీవరచరిత్ర, రెజిస్టర్ గోపాలరెడ్డిగారి కీవరచరిత్ర తేదీ వారీగా చెప్పిరి. ఇవన్నియు విచిత్రముగ నుండినవి. విద్యలేని ఒక వ్యక్తి ప్రశంసలతో సమద్రావి, వదుల విస్తీర్ణము చెప్పడము, కొండలపై చెప్పడము విచిత్రముగ నుండినవి. పభిలలు దిగ్భిమ చెందిరి. —బి. వి.

జమీనారైతు చందా	
సంవత్సరం చందా	8-8-0
అర్ధ సంవత్సరం చందా	3-8-0
చివరిసారి	0-2-0

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
P. C. No. 85 of 54

చుండి రాసువులు — వారి
పుండ్ర పైకెత్తి (సాక్షి) — ప్రతివాది
పై కేసులులో వారి ప్రతివాదిమీదగల
ప్రాంతంలో ఆపలుభూమిదానినాచేసి
సంకుట ప్రతివాదికి నూటిను నిమిత్తం
తే 5-11-55 కి వాయిదా వేయబడివున్నది.
గనుక ఆదిని చూస్తే తనకు ఆక్షేపణలు
తెలుపుకోవలెను.

—వి. వీరరాసువులు
పంచాయితీకోర్టు ప్రెసిడెంటు

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. 160 of 55

గువ్వల వెంకటసుబ్బారెడ్డి — వారి
వాస్తవీ మార్గవారాయణ — ప్రతివాది
వారి ప్రతివాదిమీద పైకెత్తిన ప్రాం
తీ నూటి మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకు
దావా తెచ్చియున్నందుకు ప్రతివాదికినీటిను
నిమిత్తం 21-10-55 తేదికి వాయిదా వేయ
బడియున్నది. వాయిదా కోరిన ప్రతివాది
పక్షం 10 గంటల కోర్టులో హాజరై ఆక్షేపణ
యన్నయెడల తెలుపుకోవలసినది.

—కె. శంకరం ఆద్యక్షుడు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. 251 of 54

చిల్లూరు శంకరరెడ్డి — వారి
పాలివల్ల సుబ్బయ్య — ప్రతివాది
యా వెంబరులో యిందుకింద వివరించిన
ప్రెస్టిని యీ కోర్టువారియందు 1-11-55
తేదిన యాలం వేయబడును. గనుక పాటదాల్చి
హాజరయి పాటను పెట్టుకోవచ్చును.

పెద్దూరు: కోర్టువారిలా కా ద.
పూరు గ్రామములో ప్రతివాదితాలూకు 1.
నె 27 రు పట్టా దాఖలా యివాంమాగాణి
సర్వే నె 406/3 యి 3-62 ట్లలో ప్రతివాదికి
హక్కుగల యి 2-58 ట్లకు హక్కులు [తూ]
పారుదలకాల్వ, [ద] కొండూరు వెంచలు
రెడ్డి వర్గరాలభూమి, [ప] కోర్టు, [పు]
యిదివాక రమకారెడ్డి భూమి యిందులోని
యి 2-58 ట్ల సర్కారుపాట రు, 5000 లు
నె 2 రు, నె 27 రు, పట్టా దాఖలాలోరు
మాగాణిసర్వే నె 442 రు యి 2-8 ట్లలో యి
0-42 ట్లకు హక్కులు, [తూ] పాలివల్ల వెంకు
రెడ్డిభూమి, [ద] తిరుదవోలు శిలమ్మ వర్గ
రాలభూమి, [ప] పెదమాల రాగయ్యభూమి,
[పు] పారుదలకాల్వ యిందులోని యి 0-42
ట్ల సర్కారుపాట రు 1000 లు.

—వి. వి. శేషగిరిరావు, ఆద్యక్షుడు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. 254 of 55

పాన్నూరు రాసువులు & బద్దెనూరు. వాలును
మంచాల వెంకయ్య సాకిన్ } — ప్రతివాది
అల్లూరు శివరావు తాల్ }

వాదుల కంపెనీలో పట్టుబడి పట్టివాడి
అయిన మొత్తం ఆదలు ఫాయదాలు 136.0.0
లుకు వాదులు ప్రతివాదిపై దావా చేసియు
న్నాడు. ప్రతివాదికినీటిను నిమిత్తం 31.10.55
తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. గనుక
వాదులకోరిన ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు
తెలుపుకోవలెను.

—పసుమర్తి సత్యనారాయణ
ఆద్యక్షుడు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. 425 of 55

పాన్నూరు లక్ష్మయ్య — వారి
తోట శంకరయ్య సాకిన్ గొట్టి } — ప్రతి
గుండాల గ్రామం. వారి

వారి వేరిటికి ప్రతివాది 9-7-1952 తేది
వాయిదా యిచ్చివుండే ప్రాంతంలో తాలూ
కు ఆపలు ఫాయదాలులో తోకవేకిచిపోను
నిల్వ 400-0-0 లుకు వారి ప్రతివాదిమీద
యా దావా చేసివాడు. ప్రతివాదికి నోటిను
నిమిత్తం 20-10-55 తేదికి వాయిదా వేయ
బడియున్నది. సదరు వాయిదాకోరిన ప్రతి
వాదికి ఆక్షేపణలున్నయెడల కోర్టుకు హాజరై
తెలుపుకోవలెను.

—పసుమర్తి సత్యనారాయణ
ఆద్యక్షుడు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. 822 of 54. E. P. 107 of 55

పాన్నూరు రాసువులు & } — వాదులు
బద్దెనూరు కంపెనీ వారు }

1. తమ్మారెడ్డి కొండయ్య 2. మేకల కొండయ్య
సాకిన్ గొట్టిగుండాల గ్రామం — ప్రతివాదులు
యా కొండ ప్రదమాంబిన పెద్దూరు వా
ఖలా అస్తి యీ కోర్టువద్ద 17-11-55 తేది
యాలం బయటను:—

పెద్దూరు: పుదయగిరి తాలూకా గొట్టి
గుండాల గ్రామంలో ప్రతివాదులకు హక్కు
అనుభవంగల అస్తి వివరం. 1. నెరకుపట్టా
సర్వే 445 రు 4-76 ట్లలో 0-25 0-3-0
లుగల భూమికి హక్కులు [తూ] మేకల అం
కయ్యభూమి, [ద] పుత్తి [ప] వర్తికాల్వ
[పు] మేకల సరసయ్యభూమి, యీ హక్కుల
లోని 0-25 ట్ల క్రియం 125-0-0. 2. నెరకు
పట్టా సర్వే 321. A రు 1-58 ట్లలో సమిష్ట
0-30 ట్ల క్రియం 150-0-0.

—పసుమర్తి సత్యనారాయణ
ఆద్యక్షుడు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
మహబూబ్ O. S. 621 of 48
E. P. 245 of 55

చిలలం ర్తి శివయ్య వర్గరాలు — వాదులు
అడపాల వెలిగొండ్రాయుడు సాకిన్ తెల్ల
పాడు గ్రామం కావలి తాల్. — ప్రతివాది
యా వెంబరు ప్రతివాది వేరినోటిను నిమి
త్తం 10-10-55 తేదికి వాయిదా వేయబడి
యున్నది. సదరు వాయిదాకోరిన ఆక్షేపణ
లున్నయెడల కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—పసుమర్తి సత్యనారాయణ ఆద్యక్షుడు

ఆధైర్యపడవద్దు
శాస్త్రీయమైన, విశుద్ధమైన SEX-
ADVICE పొందవచ్చును. గ్రామీణులకు
కొన్ని లక్షణములు పోయినచో, ఇంకా
వివరాలుకు కనుగు సందేది.
డాక్టర్ రత్నం సెన్సు
Estd - 1904.
మలకేటి రోడ్ - హైదరాబాద్ - 51.

వాయాలనే వ్రస్తున్నా

(3 వేలకొద్దం)
పువారి ఆవునుండి అని వ్రస్తాటించారు.
ఇలాంటి కామ్యేక్షన్లు, అసలు విషయం
బయటనేకాదు. యీ ఎత్తుగడ తెలియని
నోటి తొందర త్వరలో పట్టబడుతుంది. చేయ
కొంటూనే విషయంలో అనుమానంలేదు.
ఎందుకంటే నేటి కమ్యూనిస్టు ఎత్తుగడు విరి
పుకటన విరుద్ధమయింది. ఇలాంటి విషయం
వెళ్ళకముందు, రమ్య ప్రభుత్వం ఇలాంటి
ప్రభుత్వమునకు "నూతన ప్రజాస్వామ్య
ప్రభుత్వం" అనే పట్టికేటు ఇవ్వకముందు
మాటలు ఇప్పుడు చెప్తే ఎట్లాగానీ, ఈ దాక్టర్
తం వదలి అసలు స్టేటుమెంటుకు వస్తాం.
సంస్కరణలతో కాపిటలిజం మారుతుందా
మారిదా అనే ప్రశ్న లేదని విషయంలో. పున్న
దంతా పాటగామిక యజమానులతో పాటు
కార్మికులకు బోన్స్ అఫ్ డైరెక్షన్ల పదవి ఇవ్వ
వచ్చు. కార్మికుల తరాలు, సెలవులు మొద
లై సమస్యలపై కార్మికులకు కూడా మాట్లా
డను డైరెక్షన్లతో సరిపమాన ప్రాతినిధ్యం
వుండాలి అక్కర్లేదా అనేది విషయం.
సిద్ధాంతముల వర్తన అటుంచి ఏ ప్రజాభిమాని
అయినా కార్మికులకు డైరెక్షన్ల ప్రాతినిధ్యం
ఇస్తామంటే వద్దగలదా? తరాలు, సెలవులు,
బోనసుల విషయమై కార్మికులు పాట్లానే
మాట్లు ఇస్తామంటే వద్దగలదా? తరాలు
సెలవులు, బోనసుల విషయమై కార్మికులు
పాట్లానే మాట్లు ఇస్తామంటే వద్దగలదా?
అయితే కార్మిక జనాభావృద్ధి వలన కమ్యూని
స్టులు కార్మికులకు అట్టిపదవి అక్కర్లేదన
డానికి కారణం ఏమయివుంటుంది? ఇందులో
ఒకే ఒక కేటుకు ఇమిడివుంది. రాజకీయ నాయ
కులు కార్మికుల వెంటనేమిగిని - తాము
కార్మిక ప్రతినిధులమని, తీరిన సమస్యలకంతా
తాగుతుంటామని మనచో ఇతరులంతాని
చెప్పకొనే ఆ న కా కం సూక్ష్మమవుతుంది.
ఎందుకంటారా-కార్మికులు-కార్మికుల్లో ఒక
డో, ఎంతమందిని నిర్ణయిస్తే - ఆ వేరేమని
బట్టి అంతమందిని - ఎన్నుకుంటారు. యజమా
నులతో సరిపమానంగా తమ హక్కులకోర్కె
వాదించే మాట్లు వారికి లభిస్తుంది. అప్పుడిక
డాంగే దర్బారుకు చేస్తే దెబ్బ? అది విషయం.
అంతమా పండితులైతే - వేదం వివేచన
రని అన్నాడట ఒక పండితుడు. అట్లాగే
కార్మికులు నేరుగా వారి సమస్యల వారే
స్వయంగా పరిష్కరించుకొనే తామత్తు వారికి
కలుగజేస్తే ఇక రాజకీయపార్టీ వ్యాపారం
ఏంకానడో? వైగా కార్మికవర్గ పెత్తనమంటే
అది కమ్యూనిస్టుపార్టీకి దక్కాలిగాని, కార్మి
కులకు వస్తే ఎట్లాగంటే ఇది అసలురహస్యం.
యా మనోభిలాషను పున్న దున్నట్లుగా
చెప్పేస్తే - ఆ స లు ర మా స్వం బయటపడే
ప్రమాదంవుంటుంది. యీ అట్లాగే సిద్ధాంత
అధ్యంతరం పున్నట్లు వెల్లడిచేస్తే - ఆక్షేపణ
కోరికు నోరాడే కి రు లు గా కూ డా కలిసి
రావచ్చు. అందుకే "కాపిటలిజం ఇట్టి కల్పి
తాలతో అధ్యక్షంకాదు. పోషిటలరాదు"
అని గొప్పగా ప్రకటించారు. చూడండి!
కామ్యేక్షన్!! ఇక "కాపిటలిజం, కమ్యూ
నిజం ఒకదాని భగవంతుడే ఒకటి ప్రభుత్వమవును.
యజ్ఞాలూ, మిల్లాలూ వ్యాకా మోదలాలూ
కాంతి లభించవు" అని మార్క్సిజం అదే
కంటే. హిందూ-మార్క్సిజం-వాదీని లాగా
నేటు ప్రజాముఖం తెరిచేకాలం అంటే మా
వాదమేదని ప్రకటించారే, అది భాష్యం
ఇలాంటి ఎవరియినా అడుగుతారు. మాట్లు
వాదం ప్రకారం కాపిటలిజం అధ్యక్షమై
పోషిటం వస్తుంది. వాన్ని ఎన్నో అవ
తెచ్చి కారణం పొందిన పరిణామమే అది

అది వారి అభిప్రాయం. మరి అలా వుండగా
వీరవరయ్య మీరు, పొందిన పరిణామమనకు
అనుగుణి, కాపిటలిజం. పోషిటం తెండో
సరసం వుండవచ్చునానికీ మాట్లులు మంచి
చెడ్డలు అటుంది. యీ పమానేవం సిద్ధాంతం
మాత్రం మాట్లుకాదు. అదే డాంగే-
నోవాలకొలు "కాపిటలిజం సంస్కరణలతో
మారుతుంది" అని తెలియచ్చారు. తమకు ఏం
టంటే ఇం మీరు చెప్పేటప్పుడు అంతర్గత
యంగంగా వారి తేల్చుట సిద్ధాంతం తెలుసు
"సమాజవాద" నూత్రం మన విచారణవుంటారు.
యా సమస్యపై వీరివాదం పరిశీలనవలెను.
సమాజవాదమాత్రం తప్పు కావాలి. ఎందుకంటే
సమాజవాద సిద్ధాంతంతో "కేపిటలిజం పోదు.
అది పోషిటకాలం కాంతిలేదు. కామ్యేక్షన్
రెంటిల్లో ఏకాదశి తేల్చుకొనే డాంగే కొట్టిన
పట్టిల లాంటివి తప్పిపోతాయి. ఎందుకంటే
తెందు తెప్పిదాట ఒక డిప్రెషం కావునదా?
ఇంతకూ వీరికి తరచు ఇట్లా పం కి మిం తే
సిద్ధాంతం చిక్కలు రావడానికి వారి ఆలో
చనలలో ప్రజలుగాని వారి అవసరాలుగాని
ప్రధానంగా పోషడమే కారణం. స్వీయ రక్ష
ణకు, పార్టీ పలుకుబడికి ఏది తేలుతూ అదే
కాంతి ప్రధాన కార్యక్రమం. అంతర్గత
యంగా యజ్ఞప్రమాదం తమ ముప్పుకు వారి
తీస్తుంది కాబట్టి కాంతివాద! కాంతి కమ్యూ
నిజం. కాపిటలిజం ఒకదాని సరసం ఒకటి
కాపురం చేయవచ్చు. ఇండియాలో కార్మి
కులకు యజమానులతో సరిపమాన ప్రాతినిధ్య
మిచ్చి బోన్స్ అఫ్ డైరెక్షన్ల లాభితాలలో
చేర్చితే. కార్మికులపై కమ్యూనిస్టు నాయ
కత్వం పాగడు. కావున "కాపిటలిజం
సంస్కరణలతో మారుతుంది" ఇదేవరుస. రెంటికి
పువారి ఒకటే, ఏకే మనోభిలాషనుండి రెండు
విరుద్ధ మాట్లాలు గోచరించినా, ఎత్తుగడ
ఒక్కటే. కాని ఈతెర్వం రిమార్కు గట్టిక,
అట్టిమాట్లాలు పరిచయమైతే తాకించుస్తే
అప్పుడు "యా దేశలో కాపిటలిజం. కార్మిక
సమ్యేకనమే సర్వ జన శ్రేయోభిలాషిరిం
ఇది తెలిసేకాలంనుండి మన విధానమే"
అనేస్తారు. సమస్య అంతర్వం అట్లా పూర్తివు
తుంది.
ఇక సందర్భంలో ఇతర కార్మిక సంఘాల
అభిప్రాయాలుకూడా చూద్దాం. యజమాను
లతో కార్మికులకు సమానమోదా అనే ప్రతి
పాదము ప్రభుత్వం అంగీకరించింది కాబట్టి,
వానికి కాంగ్రెస్ ము ముఖమని మనం
భావించవలసి వుంటుంది. అట్లానే పోషిట
సంఘం తిరుపునాటికొ మెహతామాట్లాడారు.
"ఇట్టి మార్కు కార్మికులకు అధిక వేరేవారు.
లాభాలలో భాగం సంపాదించను తోడ్పడితే
అన్యాయమే. అట్లాగే యజమానులతో
సమానమోదా కార్మికులకు కలిగించే డైరెక్షన్లు
వేరేనూ వేయ సమర్థమవుతుంది" అని నిర్మాణ
మాటంగా చెప్పారు. ఏ మాన్యునా
కార్మికులకు ఇప్పుడున్న స్థితికన్నా మేలు కలు
గజేస్తే అది అక్కర్లేదనటం సంకుచితం కాదు.
కీయ స్వాధీనమోదా విషయమంతా ఎవరైనా
పూకొంచుకోవలెను. ఏవో సిద్ధాంతముల
తేటతో ఎందుకొక్కలపై పెత్తనం పదిల
పరచుకోవాలనే రాజకీయ ప్రకటనభావము
ఎప్పుడొకమవుతుందో? ఏమో!

బొల్లి
హైదరాబాద్, సైక్లొప్రాంతం.
130 వేలకొద్దం దాకా గింజింకొ వివరం.
టి.వి. రెడ్డి & కో., (కొత్తపల్లి)
గోపాలవరం (Z. H) పాడు/దావంగి.

ప్రభాతప్రెస్-నెల్లూరు
అట్టపెట్టెలు - రబ్బరు స్టాంపులు,
రిట్రాప్రింటింగ్ - కలర్ప్రింటింగ్,
పుస్తకములు - పెండ్లిపత్రికలు
అన్నిరకాల అచ్చుపనులు
నారసింహ లేహ్యం
బంగారుతో చేసినది. మేహ
ము, నిక్కాక, నిస్సత్తుకు,
కుష్ణవర్ణం, అతిమూర్తమును
హరించి బలమును వీర్య
వృద్ధిని కలిగించును.
20 ము|| దర్బరం. 3-4-0 లు, పోస్టేజీ
రు. 0-15-0 లు. మా క్యాటలాగును చిత్రం.
పి. కె. పి. ఆండ్ కో.,
అయ్యలపేట సమాజం - పెరియే.
నెల్లూరు జిల్లా.

కథా తరంగం

(2 వ పేజీ కొరవ)

మానం అంటే తెప్పలేదా? అది పెద్దమొత్తం అని, మన సమస్యలలో చాలావాటిని తీర్చి వేయగలదని వివరించాడు. కాని యంతా చెప్పే అది ఒక జిల్లాజ్ఞేయం. పరువు ప్రతిష్టల విషయం మాత్రం కనీసం మరొక అంశం నటించి అవిదను తెలిపామని చెప్పాల్సింది.

భార్య:- “ఎవరికి సలహా ఇస్తున్నారో మీరు? అది యిది వరకే చేయలేదా? ఇంట్లోంచి అవిదను వెళ్ళేశా. కాని పాపం నాకాల్పించబడి ఏదవటం మొదలు పెట్టింది.”

రాయసాహెబ్:- “మరొక సారి లంచం అనేమాట ఎత్తితే నిన్ను బతికివుండగానే మింగుతాననిమాటా చెప్పావా?” అని రాయసాహెబ్ ప్రేమ పూర్వకంగా తన చెతులను ఆమె చుట్టూ వేలాడు.

భార్య:- “ఇటువంటి విషయాలు ఎన్నో చెప్పా కాని అవిద కదలలేదు. పాపం గుండె బిగిస్తోందేమిటా విడుస్తోంది.”

రాయసాహెబ్:- “దబ్బు తీసికోవాలికి నువ్వు అంగీకరించలేదు. కానా?”

భార్య:- “అంగీకరించటం? పెట్టెలో మాటా పెట్టేశా. అదిన్నీ బ్యాంక్ వెళ్ళింది.”

రాయసాహెబ్:- “మరొక మొట్టమొదటి ఎవరన్నా నీ బుర్రలోకి జ్ఞానం ఎక్కించాలనుకోవాలి!”

భార్య:- “దానికి యిప్పుటికే ఆలస్యమయి పోయింది.”

రాయసాహెబ్:- “అవును. అట్లాగే కనిపిస్తోంది. దబ్బు పెట్టెలో పెట్టేముందు నన్ను మాటా అడగలా. యిది ఎవరన్నా తెలుసుకున్నారంటే అన్యాయం పాలైపోతాను.”

భార్య:- “సరే, అట్లాఅయితే ఆలోచించండి ఇంకా. దబ్బు తిరిగి యిచ్చివేయగలను.”

రాయసాహెబ్:- “అదంతా అయిపోయింది. మనిషి “రెయిల్” అప్లికేషన్ సమ్మతించాలి నేను. చాలా ప్రమాదకరమైన విషయమే. కాని యింకా... నేను లంచాలను ఎంత అసహ్యిస్తానో నాకు తెలుసు. అయినా నాకు తొందర. నీ అవివేకంవల్ల నా ప్రతిష్టను భంగం చేసికోవాలి.”

భార్య:- “అట్లాఅయితే వెళ్లి దబ్బు తిరిగి యిచ్చేస్తా.”

రాయసాహెబ్:- “ఇప్పుడు యింకా తెలివి తక్కువ పోవ.”

రాయసాహెబ్ యింట్లో యీ నాటకం జరుగుతుంటే దమ్మి గాగ్గివచ్చే పాలంటో పంటను కోయటంలో నిమగ్నుడై వున్నాడు. రాయసాహెబ్ దగ్గరనుంచి రాత్రికి కలవు తీసికొన్నాడు. ఆ సాయంకాలం కొంపకు వచ్చేసరికి ఎడమ తివటానికి ఏం లేక పోవటం గమనించాడు. తీతం రావటానికి యింకా కొన్నిగంటలు పడుతుంది. కొంపలో దమ్మిడి లేడు. ఎడ్లు అతన్ని చూడగానే నాలాలు అడిస్తూ, అక్కడ సూచకంగా మూగగా చిన్న ధ్వనులు చేయసాగాయి. ఎప్పుడోవెళ్లిన తమ యజమాని చివరకు తిరిగి వచ్చాడు. అతనితో తమ ఆహారంపై దవుండే ఆకలు తిరిగి వచ్చాయి. అతను నాటిదగ్గరికి వెళ్ళిగానే అవి అతనివంక జాలికిలిగించే నేత్రాలతో చూసి చేతులని వాకటం మొదలెట్టాయి. అటువంటి ప్రాద్దవముందు రాయసాహెబ్ గుండె కదలుతుంది.

పాపం దమ్మి తంజావూరు సమీపంలో ఉన్నాడు. ప్రధమ వారిగా పేదరికం ప్రాణం తీస్తోంది. భారమైన మృదయంతో కళ్ళలో

అప్పులు తిరుగుతుంటే గుడిచిలోకి వెళ్లిపోయాడు. విషయం కేవలంకా ఆగాలి. కేవలంకే ప్రయత్నించి అప్పు పట్టించుకొన్నాడు.

దాదాపు రాత్రి 11 గంటలకు దమ్మి ఉలిక్కిపడితేచి ఎడ్లు యింకా తవవంతే ఆకగా చూస్తూండటం గమనించాడు. ఇక ఎంతమాత్రం దృశ్యాన్ని సహించలేక పోయాడు. తన స్వంత కొడుకులు మాదిరిగా తనకు ప్రేమపాత్రమైన యీ ఎడ్లను ఎట్లా ఆకలితో మాచనిస్తాడు? కొడవలి, సంచి తీసి కొని మేతను అన్వేషించటం కోసం బయలుదేరాడు.

సరిగ్గా ఊరిబయట “బావర్” (యవలు) “బాబా” (సజ్జలు) పొలాలు వున్నాయి కొన్ని. వాటిని చూడగానే అతనికి కంపనం పుట్టింది. కాదు, తను దొంగకాడు. సంగ్రహించకూడదు. అటువంటి అధమస్థితికి దిగజాలకూడదు. “కాని ఎడ్లు ఆకలితో మల మల మాడిపోతున్నాయి.” అని ఎడలో అంటున్నట్లు నిశించింది. సమగ్రం ఆగిపోయింది వెంటనే. ఎడ్లు విజయం గాంచాయి.

సరిగ్గా రాత్రికి సరిపాటేటంత మాత్రమే కొయ్యాలి. ఎవరన్నా పట్టుకొన్నా ఎడ్లు ఆకలితో మాడిపోతున్నాయని చెప్పరాదు. కొద్ది మేతకోసం నిజంగా ఎవరూ కట్టించరు. మహా అయితే ధరను అడగగలరు. ఇంతా చెప్పే తను వికృతించటానికి కాదుగదా దొంగిలించేది. నిజానికి అదే ఉద్దేశ్యమైతే మాయగలిగినంత కోస్తాడు. కాని సరిగ్గా రాత్రికి సరిపాటేటంత స్వల్పంగానే కొస్తున్నాడు.

పొలంలాంటి అతను బయటకు వడుస్తుంటే గ్రామ పోలీస్ ఆ దొంగన వెళ్ళాడు. ఊల్లో “బానియా” సాపును వెదుకున్నాడు. తన కందిన రిపోర్టునుబట్టి అక్కడో దూతగృహం నడపబడుతోంది. అంత రాత్రికే పొలం లోంచి సంచిలో మనిషి కావటం చూసి దమ్మిని బెడరించాడు. దమ్మికి మోటా మాటరాలా. అనుకున్నంతా అయింది! మాటల కోసం తడుతుంటూ “సర్కార్! కొద్దిగానే కోకా. మారే చూడచ్చు. నా ఎడ్లు ఆకలితో మాడి పోతున్నాయి.” అని అనగలిగాడు.

పోలీసువాడు:- “హే! దొంగతనం! ఎవం పొలంయిది?”

దమ్మి:- “బలదేవ్ మెతూడి”

పోలీసువాడు:- “నాతోరా దొంగ వెధవా!” అని బహుశా యితన్ని విడిచి పెడితే వచ్చేది “బానియా”నుండి వచ్చేదానికి కొద్దిగా కలపచ్చని ఆలోచించాడు. కాని పాపం దమ్మి దగ్గర ఏముంది యివ్వటానికి? చివరికి పోలీస్ స్టేషనుకు తీసికెళ్ళబడ్డాడు. దొంగతనం చేరితే కేసు రిజిస్టరు చేయబడింది. మర్యాదే రాయసాహెబ్ దగ్గరికి తీసికెళ్ళబడాలి.

రాయసాహెబ్ దమ్మిని బోనులో చూడగానే కోపం తో మండిపడ్డాడు. “హా! మొదల! నాకు అపరిత్యత చెప్పావు. పుజిలంతా రాయసాహెబ్ నాకేమి దొంగ అని అంటారు. నీదేంపోయింది? నీకు ఆరు నెలల కిక్ పడుతుంది. ప్రభుత్వ ఖర్చుక్రింద జీవించు. నువ్వు నా నాకరువి కాకపోతే నీయందు కనికరం చూపించేవాడినే. కాని యిప్పుడు ఆదర్శప్రాయమైన కిక్ దేయాలి నీకు. రాయసాహెబ్ తన నాకరుయందు పక్షపాతం వహించాడని నేను వివరాలను కోలా.” అని దమ్మికి ఆరు నెలల కిక్ కారాగార కిక్ విధించాడు. ఆ సోదానే “రెయిల్ అప్లికేషన్” వచ్చింది. అనుభవించబడింది. తండు కథలా విన్నా. ఎప్పుటికన్నా

శాస్త్రిగారి వర్తంతి

(2 వ పేజీ కొరవ)

రామచంద్రయ్యగారి సహోదరుడైన శ్రీమాన్ శ్రీ భక్తివర్ధన్ (ఎం. ఏ., డి. ఓ., యర్) గారు శాస్త్రిగారి విశిష్టతను వివరిస్తూ, పరమ హంస శ్రీ రామకృష్ణులవలెనే శాస్త్రిగారును ప్రాత్ర శ్రోతలకును భిక్షుమతములకును సంఘ వైఖరి ఉన్న సందర్భాలలో సమన్వయాన్ని పొందించి సవ్యతాప్రియులకు సవ్యంగాను సవారసత్వ ప్రియులకు సవారసంగాను కనుపించే రీతిగా సర్వసమృత్త మయిన కాట వీర్యరచారణ; గ్రామ్య గ్రాంథిక విప్రతి పత్తిలోగూడ శాస్త్రి గారు దౌచిత్యపుష్ట మయిన సమగ్రమైన మాత్రాసూత్రాలను; వారి పాండిత్యము ఆపారమన; వారి బోధనావైధి తీర్మానాలను వారి యారాధకులనుగా పరిణమింపజేసే టటువంటిదన; ఈ రెండు గుణాలు వారి రచనలలో అక్షరక్షరంగానూ ఉట్టిపడుతుంటాయనీ, ప్రాధిలోనే గాక పౌలధ్య సారస్వాలలో గూడ శాస్త్రిగారి రచనలు పుష్కల గణ్యములనీ; నాటకాను వాదములలోను ప్రాధికావ్య వ్యాఖ్య లందును శాస్త్రిగారికి పాటి సమకాలికులలోనే కాక ప్రాచీనులలో కూడా లేననీ ప్రతిపాదించి శాస్త్రిగారి విమరణలు పుష్కల సోదాహరణంగా వివరించారు. తన ప్రతిపాదనకు, ప్రామాణిక లయిన ఓ. కే. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, గురుజాడ అప్పారావుగార్లు మాధులను మహా పాఠ్యాధ్యాపన తీర్మాన శ్రీమద్భాష్య మూర్త్య శర్మగారి వాక్యాలను శ్రీమాన్ భక్తివర్ధన్ అయ్యగారు ప్రమాణీకరించారు. తరువాత శ్రీ చతుర్వేదల రామచంద్రయ్య గారు శాస్త్రిగారిపట్ల తమకుగల భక్తిప్రపత్తులను వివరించిరి. శ్రీ రామచంద్రయ్యగారి స్వర్ణ వనకం శ్రీ ఆకర్ష ఆ చ్చ న్న శాస్త్రి గారికి బహూకరింపబడింది.

నెల్లూరు ఆమెయ్యయ్య సభవారు శ్రీ శాస్త్రిగారి నాగానంద, ప్రతాపరుద్రయ్య, బొబ్బిలియెద్ద వాటకముల నుండి కొన్ని స్థల కములను పురదర్శించారు. శ్రీ భరణి కోట వెంకటసుబ్బయ్యగారి వందనసమర్పణతో కార్యక్రమం ముగిసింది. శాస్త్రిగారి వర్తంతులైన సందర్భమున ఇందువారు చేసిన వాస్తవ్యులు శ్రీ చక్రిపల్లె మల్లినాథశర్మగారు శాస్త్రిగారిని గురించి రచించిన పద్యములను శ్రవణానందకరంగా భక్తి పురస్కరంగా చదివారు. —మా. వి.

ఏక్కువగా నాగరికత అనేది మోసానికి మారుమోసే నమ్మకం కలిగింది. మరొకరున్నా చెయ్యచ్చు, కాని దాని నాగా కప్పి పుచ్చ గలిగినంతకాలం మరొక నాగరికత, పెద్దమనిషి చే.

నిత్యపంపు ఆమ్మకం

నెల్లూరుజిల్లా కో.ఆపరేటివ్ పెంట్రీలు బ్యాంకులో మందు అయిదు పెంట్రీలుగల పంపు 2" X 2" న్నూ, నీ హార్టు పవరు (1440 R P M) కి. యి. సి. కంపెనీవారి ఎలక్ట్రికల్ మోటారుతో సహా ఆమ్మకమును, నలయువారు వచ్చి పంపు తనిఖీ చేసుకొనవచ్చును. వారి కేంద్రము పంపు కాలనయ్యగారి వారిమూలకముగ బ్యాంక్ కెస్టోడియన్ గారికి తెలుపవచ్చును. నెల్లూరు } వి. యల్. సరిసింహం, 26.9.55 } కార్యదర్శి.

సమస్త నేత్ర శిరోగములకు భృంగామలక తైలం

సకీవరము - రక్తవాతము శిశ్నవేద్యము మున్నగు వాతవ్యాధులకు క్షీరబల రక్తపాటు - నిద్రారంగం శిరోధృమ - మనోదోర్బల్యములకు మహాత్రిఫలాది తైలం * * * డాక్టర్ సి. రామయ్యంగారు కల్పాశ్రమము నెల్లూరు.

పక్షవాతమునకు PARALYSIS CURE (REGD)

(Trade Mark No. 154754) మామందు ఆమోహంగా పనిచేస్తుంది. అవ్యాధి నుండి మిమ్ములవిముక్తిచేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వాతం మందు రూ. 8-12-0 యి. బొమ్మా జితేంద్ర (బొమ్మా కేశవులు కుమారులు) నెల్లూరు

స్థాపితము 1920 సంవత్సరము కుమ్మ బొబ్బి సమస్త చర్మ వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స కేటాగు సలహా ఉండుము రెడ్డి అండ్ కో. (ఇంజనీర్) H.ంగిరిపాలపురం - మారుగిరిజావరిజిల్లా ఆంధ్ర: కాపు పేటి - నెల్లూరు.

శ్రీ వనదేవి మూలికా ఫార్మసీ చీమర్ల రైఫోర్టు - ఒంగోలు రోడ్ ఆజీర్నపైరవి:- పిల్లల పకల కోగములు రూపుమాపి - బరువు, బలమును, పుష్టి-కుష్టి కలుగజేయును మకాం : ప్రతి నెల 1, 2 రేపిలు నెల్లూరు. వారిరువులకు - మలేషియాకు గ్యారంటీ

పూర్వచంద్రోదయ

వసంత కుసుమాకర ఆమ్మకం

పై రెండుమందులు నెల్లూరు జిల్లాలోని పెంట్రీలో దర్శి అండ్ మెడికల్ షాపు వారిచే శాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయబడి యితరులనుగూడ ఆమ్మకమున్నవి. పూర్వచంద్రోదయ కులం రూ. 18/- వసంతకుసుమాకర ,, 24/- వంతువాయి: కె. సుబ్బరాయుడు, మెడికల్ ఆఫీసు.

ప్రపంచ

సాడిగొండం

అర్జీయూ సమస్య: ఫ్యాన్సు వింతదోరణి

ఒక చక్కాబ్బెక్కిరిం ఉత్తరాఫ్రికాలో ఆర్జీ రియాను ఫ్యాన్సు అక్రమించి నష్టముంది దానిని వెలపడకగానే పాలిస్తున్నది. 1930 మంచి ఆర్జీరియా ప్రజలు స్వాతంత్ర్యం కోసం, స్వపరిపాలన కోసం ఆంగ్లో ఫ్రెంచ్ నేతృత్వం 1947 లో ఆర్జీరియాను నామమాత్రపు సంస్కరణల ప్రసాదించబడినది. కాని అది ఆర్జీరియా ప్రజల ఆభీప్రాయాన్ని తీర్చలేకపోవడం, వారు తమ స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని కొనసాగించడం, ఆర్జీరియా సమస్య ప్రపంచకాంతికి ప్రమాద కరంగా పరిణమించి వ్యక్తరాజ్య సమితి ఏర్పాడటం సంబంధించింది. ఆర్జీరియా సమస్యను సమితి చర్చనీయాంశాల జాబితాలో చేర్చడం దురు విశ్వరాజ్య సమితి సమావేశాలను ప్రోత్సహించినదే. ఆర్జీరియా ఫ్యాన్సు గృహ సమస్య అని, దానిని వి. రా. సమితి చర్చించేందుకు హక్కు లేదనడం గోవా పోయ్యగల్ అంతర్జాగం అనేవాదం మారిగానే వుంది. ఆర్జీరియా విషయంలో ఫ్రెంచి ప్రవర్తన సమర్థనీయం కాదు, భర్త సమర్థనీయం కాదు. ఫ్రాన్సు సమితి సమావేశాలను బహిష్కరించినంత మాత్రాన ఆర్జీరియా సమస్యపై విశ్వ రాజ్య సమితి ఎట్లా తీర్మానం చేయకుండా యుండ గలదు. ఫ్యాన్సు వింతదోరణిని వదిలి, తిరిగి సమితి సమావేశాల్లో పాల్గొనడం విజ్ఞత కాగలదు.

ఇండోనేషియా ఎన్నికలు

ఇండోనేషియా ఎన్నికలు శాంతియుతంగా జరిగిపోవడం ముదాపహమైన విషయం. డా. అలీకాష్ట్రామి జోజో మంత్రివర్గం కల్పించిన ప్రతిష్టంభనదృష్ట్యా ఇండోనేషియాలో అనుభవ న్నట్లుగా పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరగగలవో లేవో అనే సందేహం ఏర్పడింది. కాని డా. ముహ్మియా మంత్రివర్గం పెడతప్పులు ప్రకారం సమర్థనీయంగా ఎన్నికలు జరిపించినందుకు డా. ముహ్మియా అభినందించక తప్పదు. మొత్తం 4 కోట్ల 20 లక్షల ఓటర్లలో సగం మండ్రేనా ఓటుచేసి యుంటారనవచ్చు. ఎన్నికల కడపటి భీతి తాలు ఆందోళనలైనా, ఎన్నికలలో తీవ్ర ప్రాచీనమైన ముహ్మియా పార్టీ, డా. పోకొన్సా పార్టీ - జాతీయవాదుల మధ్య జరిగింది. మొత్తం 208 నియోజకవర్గాలలో ఇంకా 20 స్థానాల ఫలితాలు ప్రకటించబడ వలసి యున్నందున ఇండోనేషియా రాజకీయ స్వరూపం యిప్పుడే తేల్చి చెప్పడం సాధ్యం కాదేమో. కమ్యూనిస్టులగుడా బలమయిన వ్యంగం ప్రాధవ్యమందినా, సైనికోద్యోగుల మూర్ఖత్వవల్ల కమ్యూనిస్టుల ప్రాబల్యం తగ్గి పోవడం సుభిషాచకం. ఇండోనేషియా అంత రంగిక సుస్థిరతకు, జాతీయభ్యుదయానికి - సుస్థిరమైన, కత్తిరించిన, అభ్యుదయకర మంత్రివర్గ మేర్పడగలదని ఆశించవచ్చు.

పశ్చిమరాజ్యాల వింత మనస్తత్వం

కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలనుండి ఈజిప్టు ఆయుధాలను తెప్పించుకోవా లనుకుంటున్నందుకు అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు తదితర పశ్చిమ

రాజ్యాల్లో తీవ్ర ఆందోళన, గొప్ప సంచలనం రేగడం విచారకరమైన విషయం. పశ్చిమ రాజ్యాలనుంచి ఆయుధాలు పొందడానికి ఎన్నోవిధాల ప్రయత్నం లాభించకపోయి నందువల్లనే, ఈజిప్టు కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలతో ఆయుధాల సప్లయనుగూర్చి ఏర్పాట్లు చేసుకో వలసివచ్చిందన్న విషయం ఈ సందర్భంలో విప్పకొనరాదు. సైనికంగా ఈజిప్టు బలపడటం పశ్చిమరాజ్యాలను యిష్టించేపోవడమే పశ్చిమ రాజ్యాల ఆందోళనకు కారణం. పశ్చిమ రాజ్యాలు ఈ ఈజిప్టు రక్షణ వ్యవహారాల్లో జోక్యం కలిగించుకోవడం ఆ దేశం యొక్క ఆంతరింగిక వ్యవహారాల్లో జోక్యం కలిగించు కున్నటుకాదా? ఈజిప్టు, ఆంగ్లో దేశాల, ఇండి యాలను దెబ్బతీయాలనే వుద్దేశ్యంతో మధ్య పార్శ్వ యుద్ధంలాటమిని నిర్మించి, ఒక నైపు ఇజ్రాయిల్ కు - పాకిస్తాన్ కు ఆయుధాలను సప్లయకేస్తూ, మరొక నైపు యాజిప్టు రక్షణ వ్యవహారాల్లో జోక్యం కలిగించుకోవడం సమంజసం కానేరదు. అయ్యి పెట్టనూ పెట్టదు; అడుక్కుతీనానివ్వదు అన్నట్లుంది. ఈ ఈజిప్టు విషయంలో పశ్చిమరాజ్యాల నైపు, పశ్చిమ రాజ్యాల వింతమనస్తత్వం, వారి నామాభ్యుదయ నైపుని వెల్లడికేస్తున్నది. ప్రపంచ రాజ్యాల మొత్తం ఆయుధబలాల విషయం ఏకసమస్యగా భావించి ఆయుధాల జవాబు విస్తీర్ణాలబట్టి ఆయుధాల సైనికబలాల పరిమితిని నిర్ణయించడం సమంజసంగాని యాజిప్టు రక్షణ వ్యవహారాల్లో పశ్చిమరాజ్యాలు జోక్యం కలిగించు కొనడం అనుచితం.

ఆంధ్ర భావతరంగాలు

(మొదటి పేజీ నెంబర్)

పదవస్థానం భక్తి కేసేట్టుంటే అది కమ్మ వా ర్కి యివ్వవలసి వుంటుందనే ఆందోళన ఒక టున్నదట. చల్లపల్లి రాధాగారిజీతం రఘు రామయ్య ప్రభృతులు తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తు న్నారట. ఈ స్థానానికి భావికంగా ఎవ్వరి కేరు వినిపించడంలేదు.

మొత్తానికి మంత్రి వర్గ విస్తరణమాత్రం భాయమనేభావం సర్వత్రా వినిపిస్తున్నది. కాని కర్నూలునుండి యిచ్చటికి తిరిగివచ్చిన సంతకరక్షణగారి వర్గాలలో విచారణ విస్తరిత వుండదు అని చెప్పున్నారు. ఏదీయద్దామో కాలమే తేల్చవలసివుంటుంది.

ప్రమాదకరం

శాసనసభ కాంగ్రెస్ పార్టీ - మంత్రివర్గం మధ్య వుండవలసిన సత్సంబంధాలు లోపించడం శోచనీయమైన విషయం. సాధారణంగా పార్టీవిభాగాన్ని పొందినదిగా వుంటుంది మంత్రివర్గము. అంటే మంత్రివర్గం ఒక నిర్ణయంచేస్తే, దానికి పార్టీ ఆమోదంవున్నట్లే భావించుకోదం జరుగుతుంటుంది. కాని మనపార్టీకి, మంత్రివర్గానికి మధ్య యీ సయోధ్యత లేకపోగా, మంత్రి వర్గ నిర్ణయాలకు భిన్నంగా పార్టీ తీర్మానంచడం, మంత్రివర్గం దానిని తేలికగా భావించడం, ఆ భిన్నత దానిని తేలికగా భావించడం, ఆ భిన్నత మంత్రివర్గవ్యవహార పార్టీలో విభిన్నభావాలలో వ్యవహరించడం జరుగుతున్నది.

ప్రభుత్వ స్థిరత్వానికిగాని, పటిష్టమైన పాలనకుగాని, కాంగ్రెస్ భవిష్యత్తుకుగాని, రాష్ట్ర కేంద్రానికిగాని - యీ పరిస్థితి చాల అనాలోగ్యకరమైంది. దీనిని ఎంత తొందరగా చక్కదిద్దగలిగితే అంతమంచిది.

జిల్లాబోర్డుల విషయంలో మంత్రివర్గం ఒక నిర్ణయంచేస్తే, పార్టీ దానిని తిప్పికొట్టి కేరొక నిర్ణయం చేయడం లోకం దృష్టిలో ఎంత తెలితగా వుంటుందో చూడండి. ఈ జిల్లాబోర్డుల సమస్య పట్టివంట రథన కేరొక సమస్య పట్టి లేదు. జిల్లాబోర్డుల విషయంలో మంత్రివర్గం పథ్యులకుగాని, శాసనసభ్యులకుగాని ఒక నిర్ణయమైన ఆ భి ప్రాయం వున్నట్లులేదు. వీరూ ఒక విశ్వకాశిప్రాయమే వున్నట్లుయితే, యీ సమస్య యిన్ని అవతారాలు చాల్చి వుండదు. కొంతకాలం ఆసలు జిల్లాబోర్డులనే కన్నతేనే ఆ లో చన వుండేది. అదిపోయి పోకోక్ష ఎన్నికవ్వారా జరపాలనే ప్రస్తావించింది. ఈ మధ్యనే మంత్రివర్గ వ్యవహారం పంచాయితీ ప్రతినిధులద్వారా జిల్లాబోర్డు తేర్చిదాలని తీర్మానించింది. మొన్న పార్టీ శాసనసభ్యులద్వారా యీ బోర్డు తేర్చిదాలని తీర్మానించింది.

పార్టీ కేసేన యీ నిర్ణయాన్ని ఎవ్వరూ సమర్థించలేదు. ఆసలు ప్రత్యక్ష ఎన్నికల ద్వారా వీటిని ప్రవర్తిర్పించడం రాజకీయంగా వుండేది. ఈ పద్ధతి వ్యయ ప్రయాసలతో కూడినదని అభిప్రాయపడినప్పుడు, పంచాయితీ సభ్యుల ద్వారానే వీటిని ప్రవర్తిర్పించడం కొంత మెరుగుగా వుండేది. అది యిదే గానుండా శాసనసభ్యులే వీటి ప్రతినిధులుగా పనించాలనడం కేవలం స్వాస్థ్యంతో కూడిన నిర్ణయమేగాని, సమస్తి దృష్టితో జరిగింది గాదు. వున్నపదవులన్నీ తామే గుర్తకు తీసుకుంటే తిక్కిలవారి సంగతి ఏమి కావాలి ఆవేదిగా వీర ఆలోచనకు వచ్చివచ్చులేదు. పార్టీ దృష్టితో చూచినప్పుడు యిది చాల నిష్పదాయక మైనదిగా, ప్రజలదృష్టితో చూచినప్పుడు సంతోషమైన నిర్ణయంగా కనబడుతుంది.

ఈ జిల్లాబోర్డుల రథన యింతటితో ఆగేట్టులేదు. పార్టీ సమావేశంలో సంతకరక్షణ గారి వర్గం దీనిని వ్యతిరేకించడం, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం దీనిని ఆంగీకరించడమే సంతకరక్షణగారు హెచ్చరించడంవల్ల - పార్టీ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం తీర్మానంచగలదని మనం భావించుకోవచ్చు. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం వ్యతిరేకించిన దానివల్లనే పార్టీ తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకోవలసిన అవసరం వుండదు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో సంతకరక్షణ ప్రభృతులు మంత్రిలుగా వుండగా, మంత్రివర్గానికి వ్యతిరేకింగా రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ తీర్మానిస్తే, వారు 'హంసగానం' చేస్తున్నారని నిర్ణయించుచిన సంతకరక్షణగారు యీనాడు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ఆంగీకరించినది తెలిపించడం ఆశ్చర్యంగానేవుంది! అయితే ఆ విభిన్నతను మేము సమర్థించలేము, సహించలేము. మంత్రివర్గము, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘము క్షేమాభివృద్ధి, సమైక్యంగా వ్యవహరించాలనేదే మా ఆశయం.

జిల్లాబోర్డుల సమస్య మూలా రాజకీయాలకు సురమైనట్లుగా తోస్తుంది. ఏమైనా పార్టీ యీ నిర్ణయాన్ని మేము సమర్థించలేము. ఎక్కువమందికి ప్రాతినిధ్యం లభించేట్లుగా జిల్లాబోర్డులందాలగాని, అన్ని పదవులు తామే భుక్తపరచుకోవాలనే శాసనసభ్యుల తీర్మానం ప్రమాదకరం. ఈనాటికైనా కాంగ్రెస్ పార్టీ తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకోదం వుండేదగా వుంటుంది.

పార్టీ సమస్య - మంత్రివర్గం సమస్యగాడా నేడున్న సంబంధం వివరిత పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది. మంత్రివర్గంచేసిన నిర్ణయాన్ని పార్టీ మార్చినదంటే, అది అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటించినదానితో సమానం. అదిగాక మంత్రి వర్గంలోనిపథ్యులే ఏకాభిప్రాయం కలిగివుండ లేకపోవడం మరీశోచనీయం. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే, యిది ఎక్కడకు దారిదీస్తుందో గూడా చెప్పలేము. పార్టీ నాయకుడు శ్రీ గోపాలకృష్ణగారి ఆస్తున్న, అనిర్దిష్ట నైపునల్లనే యిలాంటి పరిణామాలు కలుగుతున్నాయనే అభిప్రాయం రాజకీయవర్గాలలో కలుగుతున్నది. గోపాలకృష్ణగారు యిలాంటి విమర్శలకు అవకాశం యివ్వకుండా పరిస్థితులను చక్కదిద్దడం అవసరం.

అన్యాయం

ఇటీవల జరిగిన అన్ని జిల్లాకాంగ్రెస్ ఎన్నికలతోపాటు, శ్రీకామేశ్వరజిల్లా శ్రీకోటగిరి సీతారామస్వామిగారు ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. కాని ఎన్నుకోబడిన పదిహేనలలోపుగానే రాజీనామా యిచ్చారు. కారణం, అధ్యక్షునికి తెలియకుండా కార్యదర్శి జిల్లాకాంగ్రెస్ జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేయడమే.

రాజకీయవర్గాలలో విచారించగా సీతారామస్వామిగారు రాజీనామాకు కారణం యిది కాదని, దానికి రాష్ట్ర అగ్ర నాయకులనుండి తీవ్రమైనబిత్తిడివచ్చిందని, యిది మూలా తీర్పుతో కూడినదని, ఆ బిత్తిడికి నిలువలేక వారు రాజీనామా యిచ్చారని తెలుస్తున్నది. ఈ బిత్తిడి విషయం యద్దామైతే యింతకంటే అన్యాయము, నిరంకుశత్వము, దౌర్జన్యము, మూలాతీర్పుము నేరువుండదు. ఇది తీవ్రంగా గర్హించదగింది. అభిలక్ష్యక కాంగ్రెస్ సంఘంవారు, సీతారామస్వామిగారు రాజీనామాకు కారణమేమిటో విచారణకేసి యదార్థం బయటపెట్టడం కాంగ్రెసు ఆధుర్యయం దృష్ట్యా అవసరమని భావిస్తున్నాము.

— మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

బాపూజీకి భక్త్యంజలి

(4వ పేజీ నెంబర్)

బడింది. సర్దార్ మజ్దురామదాస్ వున్నవని చారు. రాత్రి 12 వరకు మండిలిభిట్టులు కాంతి గీతములతో భజనలుపలిపిరి. — డి. వి.

సూర్యుడు వెలు

తాంకాకాశీను ఆవిరణంలో రాష్ట్ర ద్వితీయ వార్షికోత్సవం జరుపబడింది. తానెడ్డారు శ్రీ రంగయ్య శెట్టిగారు పతాకము నెరవేరిరి. ప్రామాణ్య హోద్యాన్ని శ్రీ యం. వెంకటనారాయణయ్యగారు అధ్యక్షతన బహిర్గతభావం జరిగింది. శ్రీ కారంగి రాజగోపాల శెట్టి ప్రభృతులు శ్రీ పార్టీ శ్రీరాములుగారి త్యాగమునుగూర్చి, రాష్ట్రభివృద్ధినిగూర్చి వుపన్యసించిరి. వీర్యులు వీరలకు మి కా యి సంచబడింది. — వి. వెంకటసుబ్బయ్య.

వింటిమూరు

కోస్తావర్తి పాతకాల ఆవరణలో రాష్ట్ర దిశోత్సవం జరిగింది. ఎట్టమేనేమి శ్రీ ఆర్. వరహిచూలు శెట్టి గారిధ్యక్షతన జరిగినసభలో చలువునుపన్యసించిరి. హోద్యాన్ని మందరేశం గారు వందనపమర్చుట గాదించిరి. — డి. వారాయణయ్య.